KELEIVIS
DARBO ŽMONIŲ LAIKRAŠTIS

Prenumerata metams:
Amerikoje $2.50
Pietų Amerikoje 3.00
Kanadoje 3.50
Pusei Metų:
Amerikoje $1.25
Pietų Amerikoje 1.50
Kanadoje 1.75
Apskelbimų kainų klauskite laišku. Kreipiantis su kokiais nors reikalais adresuokite:
KELEIVIS
636 Broadway, So. Boston 27, Mass.

KELEIVIS

THE TRAVELER — — — — — — — — — LITHUANIAN WEEKLY

KELEIVIS
LITHUANIAN WEEKLY
Represents over 75,000 Lithuanians in New England, and about 1,000,000 in the United States
THE BEST ADVERTISING MEDIUM
Advertising Rates on Application
KELEIVIS
636 Broadway, So. Boston 27, Mass.

NO. 41 | Keleivio Telefonas SOUth Boston 3071 | SO. BOSTON, OCTOBER, SPALIŲ 11 D., 1944 M. | "Entered as Second Class Matter" February 23, 1905, at the Post Office at Boston, Mass., under the Act of March 3, 1879 | Atskiro Numerio Kaina 6 centai. | METAI XXXIX

Rusai Jau Paėmė Telšius
Didelis Žmonių Bėgimas

VIRBALYJE 5 MARKĖS UŽ KVORTĄ VANDENS

Vokiečiai bėgdami iš Lietuvos piauna gyvulius ir plėšia bažnyčių sidabrą

Šią savaitę Maskva vėl pradėjo garsiai rėkti apie savo ofensyvą Pabalčio kraštuose. Šį sykį rusų šturmas einąs per Lietuvą. Pirma Maskva gyrėsi, kad rusai ima Rygą ir jau pasiekę Baltijos jurą. Bet kol kas Ryga nepaimta ir Baltijos jura nepasiekta. Taigi dabar Stalino armija einanti per Lietuva į Klaipėdą. Pereita nedėldienį Stalino pranešimas skelbė, kad rusai paėmę jau Telšius, kurie stovi už 45 mylių nuo Klaipėdos.

Vokiečių žinios sako, kad per Lietuvą dabar briaujasi 200,000 rusų armija. Galimas daiktas, kad ji paims ir Klaipėdą, nes Lietuvoje vokiečių jau nedaug beliko. Jų armija ištraukta į Vakarų Europą prieš amerikiečius ir anglus.

Iš Lietuvos vokiečiai pradėjo trauktis dar rugpiučio mėnesį. Ir traukdamiesi viską plėšia ir vežasi su savim. Plėšimą vykdė daugiausia taip vadinamieji nacių "SA" buriai. Jie lupo namų baldus, šeimynų patalines, drapanas ir net geresnius puodus. Skuodo apylinkėj jie surinko iš ukininkų gyvulius, suvarė juos į miestelį, visus išskerdė ir jau ruošėsi mėsą gabenti į Vokietiją. Žmonės iš tolo stovėdami žiurėjo ir verkė. Šitokiu plėšimu pasipiktino pačių vokiečių armijos kareiviai ir neleido mėsos išvežti. Švedų laikraštis "Baltiska Nyheter" sako, kad tarp vokiečių kareivių ir "SA" burio įvyko smarkus susikirtimas ir du "SA" plėšikai buvę užmušti. Kareiviai tuomet išdalinę mėsą ukininkams.

Sakoma, kad vokiečiai plėšia ir bažnyčias. Pasiima sidabrą ir kitokį metalą. Plėšdami aiškina, buk jie norį tuos daiktus apsaugoti ir todėl išveža Vokietijon. Po karo vėl grąžinsią Lietuvos žmonėms.

Kitas švedų laikraštis, "Dagens Nyheter," kurį cituoja musiškis LAIC, rašo apie pasibaisėtiną Lietuvos žmonių bėgimą nuo bolševikų. Bėga tokios minios, kad pasienio punktuose pritruksta net geriamojo vandens. Pavyzdžiui, Tauragėj už stiklą vandens reikia mokėti 2 vokiečių reichsmarkes, o Virbalyje vanduo parduodamas po 5 markes už litra (kvortą). Skaitant normaliu kursu, 5 reichsmarkės reiškia apie 2 Amerikos doleriu.

Vokiečiai Suėmė Varšuvos Sukilimo Vadą Borą

Maskva melavo, kad Bor slapstosi netoli Varšuvos

Londonas oficialiai paskelbė, kad Varšuvos sukilėliai nugalėti ir paimti į vokiečių nelaisvę. Tarp suimtųjų randasi ir vyriausias sukilėlių vadas, generolas Tadas Komorovskis, kuris iki šiol buvo žinomas slapyvardžiu Bor (Pušynas).

Sukilėliai kovojo ištisas 63 dienas. Per tą laiką esą žuvę apie 250,000 lenkų. Ir kartą ir kitą sukilėliai šaukėsi rusų pagalbos, bet jos negavo, nors rusų armija ir buvo netoli Varšuvos vartų. Ažuot duoti sukilėliams pagalbą, Maskva iskarijotiškai tyčiojosi ir sakė, kad sukilimas buvęs iššauktas nelaiku ir be rusų žinios. Gi Maskvai bernaujantieji lenkų "patriotai" generolą Bor tiesiog šmeižė, kaip baili ir nacių berną. Da pereitą šeštadienį bolševikų spauda skelbė, kad generolas Bor randasi už 18 mylių nuo Varšuvos. Šita melą pakartojo ir Amerikos komunistų spauda.

Dabar pasirodo, kad generolas Bor buvo Varšuvoje ir ten jis pateko į nacių nelaisvę, kartu su kitais lenkų požemio kovotojais.

Lenkų tremtinė vyriausybė (Londone) Bora-Komorovski buvo padariusi vyriausiu lenku armijos vadu, vietoj buvusio vado Sosnovskio.

Nors Maskvos begėdžiai niekina Borą, bet jie neranda sau pritarėju. Anglijos premjeras Chuchill parlamente pareiškė didelės pagarbos ir Borui ir jo vadovautiems sukilėliams. Jisai pasakė, kad Varšuvos sukilėlių kovos "liks neužmirštama atmintis ir Lenkijai ir laisvės draugams visame pasaulyje."

Lenkai ir visi laisvės draugai tačiau su dideliu pasipiktinimu mines bolševikiškus išdaviku.

EXTRA!

ANGLAI NUSKRIDO MASKVON

Šią savaitę į Maskvą nuskrido anglų vyriausybės vadai: premjeras Churchill, užsienio reikalų ministeris Eden ir kiti. Turi but labai svarbus reikalai. Kai kas spėja, kad anglai labai nerimauja dėl Stalino politikos. Mat, jis sustojo atakavęs vokiečius, bet briaujasi į Balkanus ir grobia silpnų valstybėlių žemes. O vokiečių armija tuo tarpu siunčiama iš Rusijos į Vakarų Europą prieš alijantus. Stalino elgesys su Lenkija taipgi biaurus.

3,100 BOMBANEŠIŲ PLEŠKINA VOKIETIJĄ

Iš Londono pranešama, kad pereitą subatą 3,100 bombanešių, veikdami iš Anglijos ir Italijos, pašėlusiai bombardavo Vokietijoj Emmericha ir Kleve, kuriais remiasi abudu Siegfriedo Linijos galai.

AMERIKIEČIAI LAIDOJA PRITUSIUS DRAUGUS

Šis vaizdelis parodo kritusių Amerikos marinų laidotuves Peleliu saloje. Jie paaukojo savo gyvybę mušdami klastingus japonus iš tos salos.

Hilmanas Numato Dewey Žlugimą

CIO Politinės Akcijos Komiteto vadas Hilmanas sako, kad jeigu šiemet prezidento rinkimuose dalyvaus apie 50,000,000 balsuotojų, tai republikonų kandidatas "Dewey bus taip sumuštas, kaip da nebuvo sumuštas joks kandidatas musų laikuose." Bet koks skirtumas, kiek žmonių balsuos? Jeigu Rooseveltas gaus dusyk daugiau balsų, tai nežiurint kiek žmonių balsuos, Rooseveltas vistiek turės 2 balsus prieš Dewey vieną.

WATERBURYJE PASIKORĖ LIETUVIS

Stasio Žukausko kunas rastas ant medžio šakos, netoli nuo kapinių

Waterburietis Stasys Žukauskas, kuris gyveno prie 25 North Leonard St., prapuolė iš namų rugsėjo 17 dieną. Buvo manoma, kad jis prigėrė Lakewood Park ežere, todėl policija su ugnagesiai išgraibė tą ežerą ir pagaliau nuleido vandenį, bet Žukausko nerado. Jį atrado miške pasikorusį kapinių sargo šuo. Kelias dienas tas šuo lojo, staugė ir vis bandė bėgti į mišką, vis žiurėdamas atgal, ar kas nors eina paskui jį. Namuose jis nerimo. Išleistas laukan vėl bėgo į mišką, traukte traukdamas tenai savo šeimininkus. Pagaliau kapinių darbininkas nuėjo paskui jį miškan ir šuo parodė jam tankumyne pasikorusį žmogų. Duota žinia policijai, kuri iš atrasto laiško kišeniuje nustatė, kad tai Stasys Žukauskas. Pagaliau jį atpažino ir namiškiai.

Žukauskas buvo 57 metų amžiaus vyras ir dirbo Waterburio brasinėj. Paskutiniais laikais jis budavo labai nusimines dėl savo žmonos ligos. Kaip tik šiuo laiku iš armijos yra parvažiavęs į svečius Žukauskų sunus Bronius. Tragiška tėvo mirtis buvo skaudus jaunuoliui smugis.

Šita žinią mums prisiuntė drg .K. Asevičia, kuris pardavinėja "Keleivi" po Nr. 29 N. Leonard St.

Amerika Turi Jau Didelių Nuostolių

Armija neteko 351,293 vyrų, laivynas—65,792

Pereitos savaitės pabaigoje Karo sekretorius Stimson spaudos atstovams pranešė, kad iki rugsėjo 21 d. Amerika yra netekusi 417,085 yyrų.

Šitie nuostoliai dalinami sekamai. Armijoje: 68,568 užmušti, 185,921 sužeistas, 45,488 be žinios dingę ir 51,316 patekę nelaisvėn — viso 351,293. Laivyne: 25,903 užmušti, 25,588 sužeisti, 9,761 be žinios dingo ir 4,480 paimti nelaisvėn—viso 65,792.

Kaip matot, tokių nuostolių turėta iki rugsėjo 21 d. Nuo to laiko musų armija vedė smarkias kovas ir aišku, kad šiandien jos nuostoliai yra padidėję.

Didžiuma sužeistuju, žinoma, pasveiksta. Kurie pilnai pasveiksta, gražinami karo tarnybon, o jei netinkami, yra paleidžiami.

VAIVADA APDOVANOTAS MEDALIUM

"Naujienos" praneša, kad Antanas S. Vaivada, buvęs "Naujienų" redakcijos štabo narys, kuris 1942 metais savanoriu įstojo į Amerikos ginkluotas jėgas, visų pirma buvo pakeltas į štabo saržentus, o dabar buvo apdovanotas Legion of Merit medaliumi. Pats generolas Patton pasišaukė jį į savo buveinę ir pareiškė, kad už nepaprastą pasižymėjimą, prezidento patvarkymu įteikia jam šitą aukštos garbės ženklą.

Kol jaunas Vaivada dirbo prie "Naujienų," lietuviški komunistai be paliovos šmeižė jį kaip "Hitlerio agentą."

WILLKIE MIRĖ

Pereito nedėldienio naktį New Yorke mirė Wendell Willkie, buvęs republikonų kandidatas į prezidentus 1940 metais.

Umanskis Tariasi su Karoliu

Iš Meksikos atėjo tokių žinių:

Buvęs Rusijos čekistas, o dabar jos ambasadorius Meksikoje, Konstantinas Umanskis, veda nuolatinius pasitarimus su buvusiu Rumunijos karalium Karoliu. Tikslas toks: Stalinas nori, kad į Rumunijos sostą gryžtų Karolis su savo merga Lupescu.

Karoliui mažiausia rupi Rumunijos gerovė. Bolševikams jis geras tuo, kad už pinigą galės jiems parduoti Rumuniją.

Sakoma, kad karaliukštis Michailas (Michai) vien tėvo patariamas pavarė premjera Antonescu ir paskui tą fašistą atidavė bolševikams.

Vaikšto gandai, kad bolševikai ruošia "liaudies rinkimus" Rumunijoje. Liaudis turėsianti pasakyt, kad ji nori Karolio.

IŠDAVĖ BUDELIAMS 1,000 ŽMONIŲ

Pabalčio kraštų žmonės bėga nuo raudonojo bolševiku teroro šimtais ir tukstančiais. Daug jų pabėgo į Suomiją; bet kai Suomija dabar buvo priversta priimti Maskvos "taikos" sąlygas, į tą sutartį Maskva įrašė, kad visi iš Pabalčio kraštų į Suomiją pabėgę žmonės turi but išduoti bolševikų žvalgybai.

"New York Times" korespondentas dabar praneša, kad suomių policija jau suėmė ir išdavė tiems rusams 1,000 estų. Jų laukia mirtis.

Suomijon buvo pabėgę nemazai ir Lietuvos gyventoju. Iš Švedijos pranešama, kad šiomis dienomis tenai atvyko iš Suomijos 108 lietuviai.

Fore River laivų dirbtuvėje, netoli nuo Bostono, pereitą savaitę buvo užbaigtas ir nuleistas vandenin didelis šarvuotas skraiduolis, pakrikštytas "St. Paul" vardu. Jis buvo pastatytas už karo paskolos bonus, kuriuos nupirko St. Paul miesto gyventojai. Jie sukėlė $43,000,000

Istorinė Dumbarton Oaks Konferencija Pasibagė

IŠDIRBO PLANĄ TAIKAI PALAIKYTI

Užpuolikas bus užpultas ir sumuštas pirma, negu jis galės kitus užpulti

Dumbarton Oaks konferencija, kuri tęsėsi kelias savaites, galų gale pasibaigė. Jos tikslas buvo išdirbti planą, kuriuo butų galima apsaugoti pasaulį nuo karo ir palaikyti taiką.

Šią savaitę iš Washingtono paskelbta, kad toks planas jau nustatytas ir konferencijos dalyviai išsiskirsto.

Pasaulio taikai palaikyti nutarta steigti valstybių sąjungą, panašią į buvusią Tautų Lygą. Naujai organizacijai vardas siulomas: Jungtinės Tautos.

Kad apsaugoti pasaulį nuo karo, Dumbartono konferencija siulo, kad Jungtinės Tautos pačios pradėtų karą.

Tai skamba lyg ir kokia hypochondrija, bet ištikrųjų tai esas vienintelis budas karui išvengti. Kai tik pamatysi, kad koks smurtininkas taikosi užpulti savo kaimyną, tuojau pulk jį patį ir sumušk, kad jis negalėtų kita užpulti.

Žinoma, jį mušant irgi bus karas, bet jeigu jį suplieksi pirma, negu jis bus gerai apsiginklavęs, tai karas bus trumpas ir kitų valstybių nesunaikins.

Tai tokis, maždaug, yra Dumbertono konferencijos planas pasauliui nuo karo apsisaugoti.

Šita misija yra pavedama penkioms didžiosioms valstybėms: Jungtinėms Valstijoms, Didžiajai Britanijai, Sovietų Rusijai, Kinijai ir Francuzijai, kurios yra numatytos kaip "amžinos" Jungtinių Tautų narės.

Prie tos organizacijos, kuri saugos pasaulio taiką, bus dar įsteigtas tarptautinis teismas.

Liko neišrištas tik vienas klausimas, butent, balsavimo teisė. Amerika, Anglija ir Kinija stojo už tai, kad jeigu vienas Jungtinių Tautų narys užsimanys užpulti savo kaimyną, vadinas, pasidarys agresorius, tai svarstant jo bylą jis pats negali turėt balso ir save ginti. Bet Rusijos atstovas tam priešinosi. Maskva reikalauja, kad ir agresorius turėtų teisę balsuoti. Ir jo balsas turėtų turėt veto galią, taip kad jis galėtų uždrausti Jungtinėms Tautoms pulti jį ir mušti kaip užpuoliką. Maskva šituo klausimu nenusileido, ir taip konferencija išsiskirstė jo neišrišus.

Kai kas daro iš to išvadą, kad Maskva tikis pati but užpuolikė, todėl ir nori apsisaugoti, kad kitos Jungtinės Tautos negalėtų jos smurto pažaboti.

Dumbartono konferencijos padarytas planas tačiau nėra dar nei vienos valstybės priimtas. Jis yra tik pasiulymas. Jis bus išsiuntinėtas visoms Jungtinėms Tautoms, kad jos jį apsvarstytų ir padarytų savo pastabų. Tuomet vėl susirinks tų tautų įgaliotinių konferencija ir galutinai tą dokumentą suformuluos.

Iš viso pasaulio taikai palaikyti plano yra numatomi net 7 aparatai, butent:

1. Saugumo Taryba.
2. Visuotinas Jungtinių Tautų Seimas.
3. Ekonominė ir Socialė Taryba.
4. Tarptautinis Teismas.
5. Centro Sekretoriatas.
6. Militarinis Štabas.
7. Oro jėga tuojautiniam agresorių triuškinimui.

UŽSIREGISTRUOKITE ATEINANTIEMS RINKIMAMS

Lietuviai piliečiai, vyrai ir moterys, užsiregistruokit ateinantiems rinkimams. Jeigu iki spalių 18 d. neužsiregistruosite, negalėsite balsuoti.

Jeigu kitais metais ir nebalsavote, tai šį kartą privalot savo balsą paduoti, nes šie metai yra be galo svarbus. Prieš šią šalį stovi be galo didelės svarbos uždaviniai: karo laimėjimas, taika ir pokarinio pasaulio sutvarkymas; be to, milionai grįžusių kareivių turės but aprupinti darbu, nepašalinant iš darbo senų darbininkų.

Šituos dalykus galės tinkamai sutvarkyti tiktai tokia valdžia, kuriai rupi darbininku reikalai. Roosevelto administracija padarė darbininkams labai daug gero; bet jeigu kitokia valdžia bus išrinkta, šitie laimėjimai galės but panaikinti.

Tai ve, kodėl šįmet kiekvienas turėtų užsiregistruoti rinkimams ir balsuoti.

Bostono miesto rinkimų departamentas sutvarkė bal suotojų registraciją taip, kad kiekvienas gali parankiai užsiregistruoti savo apylinkėj tarp 9 val. ryto ir 10 val. vakaro.

Naturalizuoti piliečiai eidami registruotis turi nusinešti savo pilietybės popieras.

Padarykit tatai tuojau, nelaukdami rytojaus.

South Bostono lietuviai, kurie remia majoro Tobino kandidatura į Massachusetts gubernatorius, atidarė tuo tikslu Tobino Headquarters po numeriu 337 W. Broadway.

VOKIEČIAI KARIAUSIĄ IKI PASKUTINIO

Vokietijos propagandos ministeris Goebbels pasakė per radiją prakalbą, įspėdamas gyventojus, kad Amerika ir Anglija pradėjusios didžiausią ofensyvą prieš Vokietiją, norėdamos laimėti karą dar šį rudenį ir su mažiausia nuostolių. Rooseveltas noris laimėti karą da prieš rinkimus. Bet vokiečiai nepasiduosią taip lengvai. Jie vesią partizanų karą priešo užnugary daug geriau, negu rusai vedė; jie kariausią iki paskutinio vyro.

APŽVALGA

ROOSEVELTAS, CHURCHILLAS IR STALINAS APIE LIETUVĄ

"Tėvynė" paduoda vieno diplomato pasakojimą apie tai, kaip Teherano konferencijos metu Rooseveltas, Churchillas ir Stalinas svarstė Lietuvos ir kitų Pabalčio valstybių klausimą. Tas jų pasikalbėjimas buvęs "neoficialus." Jis įvykęs vieną rytą tiems trims vyrams pusryčiaujant.

Stalinas gerokai atsirugęs ir pradėjęs:

"Ponai, aš noriu pasikalbėti apie Pabaltijo kraštus. Norėčiau žinoti, ar Lietuva, Latvija ir Estija bus priskirtos prie Rusijos po karo?"

Valandėlę visi tylėję. Prezidentas Rooseveltas užsirukęs cigaretą ir, paleidęs kamuolį dumų, atsakęs į Stalino klausimą savo paklausimu:

"O kodėl Rusijai reikalingos šios mažos ir gražiai besitvarkiusios valstybės?"

Rusijos diktatorius pradėjęs aiškinti, kad—

"Rusijai reikia išėjimo į pasaulį per Baltijos jurą. Be to išėjimo, Rusija gali užtrokšti..."

Bet Rooseveltas jį pertraukęs, sakydamas:

"O ar Rusija be tų valstybių pavergimo negali išeiti į pasaulį per Baltijos jurą? Juk pirmiau, kai Rusija su Lietuva buvo gerucse santikiuose—Rusija naudojosi Klaipėdos uostu ir pasiekė platųjį pasaulį. Ar ji negalėtų ir po karo panašiai su Lietuva susitarti ir Klaipėdos uostu naudotis? Tuomet nereikėtų nei Lietuvos, nei kitų Pabaltijo valstybių pavergti."

Šitie musų prezidento argumentai Stalina lyg ir pritrenkė. Jis susipainiojo ir prisipažino, kad Pabalčio kraštus jam atidavęs Hitleris. Esą:

"Gerbiamieji: aš norėjau Pabaltijo valstybių, kaip vedėme derybas 1939 metais. Tuomet jųs nesutikote man jas duoti, todėl negalėjome pasirašyt sutarties. O kuomet Hitleris man prižadėjo tas valstybes — su juo susitariau, tik tas šuva mane suvylė... jis man atsidėkoja karu ir pats tas valstybes pasigrobė..."

Churchillas Staliną pertraukė:

"Taigi... Hitleris jums atsidėkoja karu... O dabar mes padedam Rusijai nuo to jusų buvusio draugo, gintis..."

Bet Stalinas dar sykį paklausė, "kaip šita klausimą baigsime, ponai?" Lyg suerzintas. Rooseveltas išrėžęs Stalinui šitokį pamokslą:

"Rusija yra be galo didelių plotų šalis. Daugiau žemių Rusijai nereikia, nes ji neįstengia tinkamai apdirbti ir tų, ką turi. Anglijai irgi užtenka to, ką ji turi. Amerikai taip pat nereikia svetimų žemių ir ji nenori nieko pavergti. Amerika kariauja už Atlanto Čarterio principais paremtą idėją: laisvė, nepriklausomybė ir apsisprendimo teisė visoms, didelėms ir mažoms, tautoms. Vaduodamosi tais principais, Amerika nesutinka leisti bent kam pavergti Pabaltijo valstybes. Pagaliau, mano atstovaujamas kraštas yra pasisakęs už nepripažinimą Rusijos okupacijos Pabaltijo valstybių. Amerika savo žodžio nemaino. Aš ypatiškai esu pažadėjęs tų valstybių žmonėms, kad Lietuva, Latvija ir Estija po karo bus laisvos. Lietuvių delegacijai Washingtone aš pasakiau: 'Lietuvos laisvė tik laikinai įkalinta — ji bus laisva. Amerika padės jai išsilaisvinti'. Pone Staline, aš savo žodžio irgi nekeičiu. Tos valstybės priklauso jų gyventojams, o ne Rusijai ar kitai kuriai valstybei. Jos turi buti laisvos! Jų žmonės pasisakys, kokios santvarkos po karo nori. Man rodos to ir turėtų užtekti...'

Kai šitie Roosevelto žodžiai buvo paaiškinti Stalinui rusiškai, jo tamsus veidas dar tamsiau apsiniaukė. Bet patylėjęs jisai atsakė: "Ačiu, ponai... Jųs daug Sovietų Sąjungai padėjote ir aš tikiuos, kad dar daug padėsite gintis nuo Hitlerio. Aš pasiduodu jusų valiai."

Jeigu visa tai tiesa, kas aukščiau pasakyta, tai reiškia, kad Lietuvos ir kitų Pabalčio valstybių klausimas po karo bus pavestas jų pačių gyventojams išspręsti.

KOMUNISTAI NE LEIDŽIA PAŠALPOS

Brooklyniškė "Amerika" rašo:

"Jungtinių Tautų Pašalpos ir Atstatymo Administracija (UNRRA) pasiūlė Jugoslavijai savo didelę pagelbą. Ji pastatė ir sąlygą: Pašalpą Jugoslavijos žmonėms išdalins ir išdalinimą prižiurės UNRRA atstovai.

"Jugoslavijos maršalo Tito komitetas tą sąlygą atmetė. Tito nori, kad tik jo komiteto žmonės pašalpą dalintų ir prižiurėtų. Todėl jis pasiulymą atmetė.

"Tito, budamas komunistas, uoliai seka Rusijos tvarką. Rusijoje jokia tarptautinė įstaiga negali dalinti pašalpos, nei patikrinti, ar siunčiama pašalpa pasiekia žmones."

Yra da šiurpulingesnių žinių. Sakoma, kad tas Maskvos agentas Tito, gavęs iš alijantų ginklų neva kovai prieš vokiečius, apginklavo komunistų gaujas, kurios dabar žudo Serbijos valstiečius, kurie priešingi komunizmui ir remia savo vadą gen. Michailovičą.

NEUŽMIRŠTINA KLASTA

"Amerika" pastebi, kad—

"Spalių 10 d. bus lygiai penkeri metai, kai Maskvoje pasirašyta tarpusavio pagalbos ir draugiškumo sutartis tarp Lietuvos ir Sovietų Sąjungos. Lietuvos vardu pasirašė Juozas Urbšys, Sovietų — Viačeslav Molotov.

"Ta sutartimi Maskva neva grąžino Lietuvai Vilnių su maža Vilnijos sritimi, pasižadėjo nesikišti į Lietuvos vidaus tvarkymąsi ir pasisiulė su pagalba, jei Lietuva butų užpulta. Lietuva sutiko Rusijai leisti keliose vietose įsirengti savo bazes.

"Sutartis turėjo veikti 15 metų. Bet nepraėjo nei vienerі metai, kai Maskva parodė tikrą savo veidą. Maskva sutrynė savo iškilmingą žodį į skutus, sutrempė Lietuvos nepriklausomybę šlykščiausiomis priemonėmis.

"Maskvos apgaulė nebus užmiršta!"

Taip, šitos klastos lietuvių tauta neužmirš!

TELEGRAMA LIETUVOS TREMTINIAMS

Šiomis dienomis Amerikos Lietuvių Taryba nusiuntė Lietuvos tremtiniams Švedijoj šitokio turinio telegramą:

"Mes turim užtikrinimą, kad Amerikos nusistatymas Lietuvos atžvilgiu pasilieka toks pat, kaip buvo pareiksta 1940 metų liepos 23 d., Amerikos Lietuvių Taryba siunčia geriausių linkėjimų visiems pabėgėliams. Geresnės bus dienos laisvoj, nepriklausomoj Lietuvoj."

Telegramoj minimas 1940 metų liepos 23 d. padarytas Amerikos pareiškimas Lietuvai yra labai svarbus. Kaip žinia, tais metais Sovietų Rusijos armija užpuolė Lietuvą ir paskui prijungė ją prie Rusijos. Tas pats tada atsitiko su Latvija ir Estija. Užgrobę tas šalis ginkluotom spėkom, Maskvos bolševikai paskelbė pasauliui, kad tos šalys "pačios prie Rusijos prisidėjo." Bet Amerikos valdžia pareiškė, kad tų šalių okupacija įvykinta smurtu ir todėl Jungtinės Valstijos šitos okupacijos nepripažįsta. Ir Washingtono vyriausybė iki šiai dienai laiko nepriklausomos Lietuvos pasiuntinybę kaip teisėtą musų tėvynės įstaigą.

Tegul dabar Lietuvos kvislingai kramto sau nagus...

APŽIURI PRIEŠO POZICIJAS

Ši nuotrauka parodo armijos žvalgus, kurie stebi per žiuronus, ką veikia priešas antroj upės pusėj.

Ko Nežino Milionai

Keista, bet Amerikoje da yra labai daug žmonių, kurie nežino ir paprasčiausių dalykų. Pavyzdžiui, yra milionai amerikiečių, kurie da nežino, kas yra tasai Atlanto Čarteris, kaip veikia "lend-lease" įstatymas, subsidijos ir daugelio kitų dalykų.

Tuo klausimu rimtai susidomėjo Princeton universiteto Office of Public Research instituto direktorius Handley Cantril. Norėdamas sužinoti, kiek amerikiečių ką žino, jisai padarė ilgą ekskursiją į Amerikos nežinojimo dirvonus. Cantril sako:

"Tuoj po to, kai 1939 metais prasidėjo karas, mano vyriausias siekimas buvo patirti publikos reakciją ryšium su karu. Tyriau atsidėjęs ir išsamiai visas musų žmonių nuotaikas. Man buvo atidarytos Gallupo Instituto knygos; pagaliau, ir šis biuras padarė visą eilę savarankių tyrinėjimų po visą šalį. Pasirodė, kad eilinis pilietis ir labai svarbias problemas riša tik santiky su jo bukle ir kaip menkos vertės šalutini dalyką. Tiesa, su kaikuriomis tų problemu ir jis skaitosi, net turi išsidirbęs savitą pažiurą. Bet, kažin kodėl, tos problemos jo menkam asmens pasauliui išrodo ne taip jau svarbios. Netgi vidaus frontas, kuris jį turėtų labiausiai interesuoti, jam nėra labai svarbus. Eilinis pilietis nenori galvoti apie 'rekonversiją,' 'demobilizaciją,' net apie 'social security.' Daugiausia jis galvoja apie savo darbą ir savo asmens saugumą."

Taip kalba žmogus, kuris specialiai tyrė amerikoniškas nuotaikas. Jisai patyrė štai kokių dalykų:

Iš 90 milionų suaugusių amerikiečių, 27 milionai da nežino, kad japonų armija yra užėmusi Filipinus; 50 milionų da nežino, kad japonų rankose yra svarbi Amerikos sala Wake!

Tai nėra viskas. Amerikoje daug kalbama apie Jungtines Tautas, bet 57 milionai žmonių nepriskaito prie to Kanados; 70 milionų nežino, kad prie Jungtinių Tautų priklauso Norvegija, o 58 milionai nežino, kad priklauso Brazilija.

Ir tai nėra viskas. Du trečdaliai amerikiečių da nežino, kad einant "lend-lease" įstatymu Anglija duoda Amerikai tam tikra kiekį karo pabuklų ir kitko, kas yra skaitoma "lend-lease in reverse." Nemažiau, kaip 54 milionai amerikiečių da nėra girdėję apie Atlanto Čarteri ir 80 milionų negali pasakyt nei vieno to Čarterio paragrafo.

Bloga tarptautine plotme, negeriau ir tautine. 33 milionai amerikiečių da nežino, kas yra muitai; 85 milionai nežino, ką reiškia abišalė (reciprocal) pirklybos sutartis; netoli 70 nuošimčių musų šalies gyventojų nežino, kad bet kokiai sutarčiai su kita valstybe daryti riekia prezidento sutikimo ir dviejų trečdalių senato užgyrimo; du trečdaliai amerikiečių da nežino, kad balsavimo tvarką nustato načios valstijos ir tik retais atsitikimais federalė vyriausybė.

Tai ne viskas. Apie 54 milionai amerikiečių da nežino ir tokio paprasto dalyko, kas iššaukia infliaciją; daugiau kaip 70 milionų nežino, ką reiškia subsidijos: tuli farmeriai mano, kad subsidija yra tik atlyginimas už auginamus ar neauginamus pasėlius!

Cantril sako, kad šie pavyzdžiai tėra menka dalelė ilgo sąrašo musiškės "public ignorance," nežinystės. Tie pavyzdžiai taipgi parodo, kad Amerika gyvena da siauro individualizmo laikotarpi. Jį da reikės nugalėti; reikės vesti žmones į platesnio žinojimo sritis. Amerikietis yra darbštus žmogus, bet kartu jis yra siaurutis individualistas. Tas individualizmas, rupinimąsis tik savais asmens reikalais, jam daug kenkė praeityje ir gali daugiau kenkti ateityje.

—K. V.

Ką Pasakė Prezid. Rooseveltas

Pereito ketvirtadienio vakarą prezidentas Rooseveltas kalbėjo per radiją. Jo kalbos, be kitų, klausėsi skaitlingi demokratų susirinkimai, specialiai tam tikslui po visą kraštą sušaukti. Tokių susirinkimų buvo keli tukstančiai.

Rooseveltas ragino piliečius, kad jie užsiregistruotų ir dalyvautų balsavimuose. Girdi:

"Man butų labai liudna, jei mažo skaičiaus piliečių aš bučiau išrinktas jusų prezidentu."

Rooseveltas da pridurė, kad tuli politikieriai (republikonai) nori, kad busimųjų rinkimų metu kiek galint mažiau žmonių balsuotų.

Ypač Rooseveltas ragino moteris pilietes naudotis savo pilietine teise — registruotis ir dalyvauti balsavimuose. Šio karo metu moterų rolė yra didelė. Jos yra motinos, seserys ar žmonos kareivių, kovojančių prieš agresorius; jos dirba sunkius vyrų darbus, kad Amerika greičiau laimėtų kara. Jų pareiga tart savo žodį ir apie tai, kas per sekamus keturis metus turės stovėti prie valstybės vairo.

"Karas da nelaimėtas"—sako prezidentas. — "Mums gal teks kovoti už kiekvieną colį žemės, kol pasieksime Berlyną. Musų vyrai bus paleisti iš armijos taip greitai, kaip tatai bus galima ir leis šalies saugumo interesai.

"Darbininkų kandžiotojai ir eiliniai kerštinčiai žodį 'komunizmas' vartoja be jokio saryšio ir saiko... Ši gąsdinimo propagandos rūšis nėra nauja rėksniams ir klasinės neapykantos skelbėjams, kurių siekimas yra griauti načią demokratiją... Ją vartoja sidabramarškiniai ir kiti lunatiškų palinkimų žmonės.

"Aš niekad nejieškojau, ir aš neprašau paramos iš jokio žmogaus ar grupės, palinkusių į komunizmą ar fašizmą, ir iš jokios svetimos ideologijos, kuri griautų Amerikos valdžios sistemą."

Dėl Rusijos prezidentas pasakė taip: Rusija yra musų talkininkė; mes kariaujame kartu, kad nugalėti bendrą priešą, tai ir viskas. Jei rusams patinka jų režimas, tai yra jų reikalas; amerikiečiai turi savo tvarką ir valdžią — tai amerikiečių reikalas.

Baigdamas savo kalbą Rooseveltas da pabrėžė, kad Amerikos žmonės turi but pasiruoše ne tik karą laimėti, bet ir pasaulio taiką palaikyti. "Mes privalome ir busime vieningi su savo talkininkais galingoje pasaulio organizacijoje, kuri galėtų ir norėtų išlaikyti taiką — net ir jėgos priemonėmis, jei tai bus reikalinga."

Kas Sąvaitė

Roosevelto antausis komunistams

Stalino "saulės" garbintojai turi naują smutkelį. Pereito ketvirtadienio vakakarą prezidentas Rooseveltas kalbėjo per radiją ir pareiškė:

"Aš niekada nejieškojau, ir aš neprašau paramos iš jokio asmens ar grupės, palinkusių į komunizmą ar fašizmą, ir nei iš jokios svetimos ideologijos, kuri amerikinę valdžios sistemą ardytų"...

Tai buvo Roosevelto atsakymas republikonam, kurie šiandien zylioja po visą kraštą ir, tariant Roosevelto žodžiais, valkioja "raudoną silkę."

Tai buvo atsakymas ir komunistams, kurie valkioja rusiško bolševizmo "ribaką" ir sako: "buu republikonams, mes už Rooseveltą ir Rusiją!" Rooseveltas jiems pasakė: Rusija yra musų talkininkas ir bus; jei rusams patinka bolševizmas, tai jų reikalas—mums jo nereikia.

Ką dabar veiks Brewderis ir jo kraudė — eis pikietuoti Baltuosius Rumus?

Monelninkystės čempionai

"Laisvė" ir "Vilnis" nuolat skelbia laiškus iš Rusijos, kaip padėka amerikiečiams. Bet tie laiškai lyg vieno žmogaus rašyti—gryniausia bolševikų propaganda.

"Laisvės" laidoje už spalio 5 d. tačiau pramušta bolševikiško melo dugnas. Rašo tulas bolševikiško kindergarteno berniukas Ch. Mileris, turis užpečkį "litovskij školnij internat'e." Jis kalba taip "mandriai," kaip ir Justas Paleckis: apie "brangią tėvyne" Lietuvą; apie tai, kad "kovoj su fašizmu mes ne vieni," apie kerštą "bestijoms naciams" ir t.t.

Aišku, kindergarten berniukas taip nekalba, už jį kalba bolševikiškas monelninkas.

Kartą Linkolnas pasakė, kad visą laiką ir visus žmones negalima mulkinti. Kiek tai liečia bolševikus, jis klydo. Šie buvo ir esti monelninkystės čempionai; savo parapijonus Bimba mulkino ir mulkina.

Yla išlindo iš maišo

Tame pat laiške Mileriukas kalba apie tai, kaip jis "evakuavosi" iš Lietuvos. Esą —

"Karui prasidėjus išėjau su tėvais iš Kauno, kur ir gyvenome. Evakuavomės į Tarybę Sąjungą, gelbėdamiesi nuo žiauraus priešo.. Pakelyje, dėl žiauraus bombardavimo, pasimečiau su tėvais, broliu ir sesute — likau vienas. Tarybu Sąjungoj, kaip ir daugeli Lietuvos vaiku, mane tėviškai priglaudė."

Kam čia tas "evakuavomės" ir "tėviškai priglaudė"?

Tam, kad sumėtyti pėdas. Bolševikiškas monelninkas nori pasakyti, kad Lietuvos žmonės netremta, kad neskirta tėvai nuo vaiku ir vaikai nuo tėvu. Ot, jei taip įvyko — kaltas "žiaurusis priešas," naciai.

Lietuvis ta pasaka netikės, bet "draugo" Bimbos parapija ja tiki — "palaiminti ubagai dvasioje"!

O kaip buvo su Deveniu? Ar jis "evakuavosi" į bolševikų "rojų," kad ten savo sveikatą prarasti?

Paryžiaus žmonių nuotaikos

Ameriką jau pasiekia Paryžiaus socialistų dienraštis "L'Populaire." Vienoje laidoje randam tokį braižinį:

Vokiečius išvijus paryžiečiai neturi jokios transportacijos — nei požeminių geležinkelių, nei autobusų ir, pagaliau, nei arklių. Bet mieste pilna dviratininkų; iš priešakio, užpakalio ir šonų apkabinėti gurbai, o priedais — ant šniurelio traukiamas vežimėlis, kuriame sėdi žmogus. Juokiasi šoferis, juokiasi jo "ponas" ir gatvėje esanti publika. Ryšium su tuo laikraštis pastebi:

"Paryžiečiai vistik neprasirado. Naciai mums paliko daug vargo ir skurdo, bet jie nepajėgė atimti musų gerasias ir linksmutes nuotaikas."

Dabar bus fricu eilė — gyventi alijantų okupacijoje. Aišku, turės išgaruot jų didybė, bet ar jiems liks nors dalelytė paryžietiškų nuotaiku?

Vargiai. Sugauto plėšiko dalis — dantų griežimas ir smutkai.

Cit, kalba galiunas!

Chicagos "Vilnyje" skaitome:

Washingtone stoka butų, o pastaruoju laiku ten atsirado daugiau benamių. Visa eilė ambasadorių ir ministerių neteko vietu, kuomet jų vyriausybės "išmesta už tvoros" (Musų vertimas).

Prie šitu "benamių" priskaitomi Lietuvos, Latvijos ir Estijos ministrai. Ir jie netekę vietų.

Ar reikia aiškinti, kad šitaip padarė "galiunas" Andrulis? Tai jis tuos ambasadorius ir ministrus atstatė!

Andruliui lengva taip padaryti. Kartą jis atkėlė iš Pacifiko krantu į Atlanto krantus visą Čilės respubliką!

Bet sveiko proto lietuvis žino, kad Čilės respublika ir šiandien prie Pacifiko krantų; jis žino, kad Washingtone tokių benamių nėra.

Iš Andrulio prastas redaktorius, iš jo da prastesnis sapnininkas.

Naujas okupantų monas

Penktadienio rytą per radiją buvo skelbiama tokia naujiena:

Bolševikų okupuotoje Estijoje yra skelbiamas "liaudies plebiscitas." Estijos žmonės turės pasisakyti, kokios valstybinės santvarkos jie nori ir kam turi priklausyti.

Tą patį darysią Lietuvos ir Latvijos žmonės.

Tai bus naujas raudonųjų okupantu monas. Nelaimingi Pabalčio valstybių žmonės da kartą bus vejami prie balsavimo urnų. Da karta jie bus terorizuojami.

Aišku, kokios pasėkos galės buti. Tik keista: kuriem galam reikia to naujo "plebiscito"? Juk kartą toks "plebiscitas" turėta! Ar norima pasakyti, kad "liaudies seimu" rinkimai buvo tik monas?

Bolševikai žaidžia ne tik žmonių valia, bet ir jų krauju. Jie yra tikrieji nacizmo įpėdiniai ir, tikėkimės, kad susilauks tokio pat galo.

Lietuva nori but nepriklausoma ir demokratinė valstybė — šalin raudonieji okupantai!

Vienas šarvotlaivis iš karto paima tiek aliejaus, kad vidutinį namą butų galima šildyt per 350 metų.

KAS SKAITO, RASO TAS DUONOS NEPRASO

AMERIKOS LIETUVIŲ GYVENIMAS

KAS NIEKO NEVEIKIA TO NIEKAS NEPEIKIA

BROOKLYNO LIETUVIAI RUOŠIASI DIDELIAM VAJUI

Bus Renkamos Drapanos Lietuvos Žmonėms

Lapkričio mėnesį prasidės drabužių vajus, bus renkami drabužiai nukentėjusiem Lietuvos žmonėm. Ir organizacijos ir pavieni asmenys ruošiasi tame vajuje dalyvauti.

New Yorkas bus drabužių rinkimo vajaus centras. Čia bus sandelis, kuriame bus sudėti visi drabužiai. Juos reikės pataisyti, supakuoti ir paskui, kada atsidarys keliai, drabužiai bus siunčiami Lietuvos žmonėms. Drabužiu centro darbus tvarkys brooklynietis Jonas Valaitis.

Lapkritis jau netoli, reikia gerai pasiruošti, kad daugiau naudos turėti. Asmenys, kurie turi drabužių ar norėtų juos rinkti iš kaimynų, tegul kreipiasi į Valaitį ir gauna visas informacijas.

Ryšium su drabužių rinkimu kai kurie žmonės abejoja, ar bus galima tuos drabužius išlaikyti. Girdi, gal jie suges, kol atsidarys keliai į Lietuvą. Dėl to nereikia rupintis. Sandelis, į kuri bus sudėti lietuvių drabužiai, yra visai tinkamas ir drabužiai nesuges.

Ar netėksim majoro La Guardijos?

Nesenai išvyko Italijon newyorkietis Luigi Antonini, dabar laikraščiai skelbia, kad Italijon vyks ir New Yorko majoras La Guardia. Jisai busiąs paskirtas majoru generolu ir vyksiąs "italų reikalus tvarkyti," nes ateina žinių, kad Italijoj "nėra tvarkos." Italai esą labai nepatenkinti Alijantų Militarės Vyriausybės šeimininkavimu.

Jei La Guardia tikrai važiuos Italijon, pas mus galima laukti didelių kovų. Amerikos pirmaji miestą norės gauti savo kontrolėn demokratai ir norės gauti republikonai. O kadangi New Yorko demokratai yra susiskaldę, tai rinkimus gali laimėti republikonai, kaip jie laimėjo valstijos gubernatura. La Guardia nors republikonas, bet jį remdavo ir demokratai. (La Guardia pasiliks New Yorko majoru ir Italijon išvykęs, tik jo pareigas laikinai eis kitas asmuo.—**Red.**)

Lietuvos išdavikai gavo didelį smugį

Su spalių 1 d. Amerikoj prasidėjo National War Fund vajus. Renkami pinigai nukentėjusiems Europos žmonėms šelpti.

Ši vajų neva remia ir lietuviški kvislingai-komunistai, bet jie atlieka tikrą meškos patarnavimą. Dalykas yra toks, kad National War Fundo narys yra Bendras Amerikos Lietuvių Šalpos fondas, BALF, o komunistų agitatoriai ir jų spauda kaip įmanydami tą fondą šmeižia. Štai, vienas neblaivas "Laisvės" peckelis spalių 4 d. laidoje rašo:

"Lietuviški kvislingai pasiskelbė savo organe 'Keleivyje' gavę 135,000 dolerių. Bet tai melo burbulas. Jie negavo ir negaus... Demokratiškai nusistačius liaudis sudeda pinigus ir ji daboja, kad tuos pinigus nesunaudotų blogiems tikslams."

Reiškia, komunistai žiurės, kad Bendras Komitetas Lietuvai Šelpti negautų pinigų. Kitaip sakant, jie dirbs judošišką darbą — trukdys Lietuvos žmonių šelpimą.

Tegul jie daro ką nori, bet jiems nepavyks. Amerikos valdžia žino, kokie žmonės sudaro musų Bendrą Šalpos Fondą, ir komunistai savo skundais nieko nepeš.

Keista, kad "Laisvėje" gauna vietos tokie Kuraičiai. Ir jie "mokina" svietą, leidžia darban piktą liežuvį. Bet tam "literatui" geriau tiktų karčiama, o ne laikraštis. Pagaliau, ne kiekvienoje karčiamoje jam leidžiama taip burnoti. Kartą jis pradėjo pliovot ir gavo užpilt ant galvos stiklą alaus. "Laisvėje" ir tokios drausmės nėra.

Brooklynas laukia karo pabaigos

Šią vasarą buvo paleista laikraštinė "antis," kad hitlerinė Vokietija ieškanti taikos. Sakyta, kad galima laukti "retos staigmenos"—Vokietija pasiduosianti greičiau, negu galima laukti.

Ir, kad kiek, Brooklyne butų kilęs "taikos paradas." Kai kurie žydų kliubai laukė "paskutinio signalo," bet jo nesulaukė.

Ne tik žydai, kuriuos Hitleris labiausia persekioja, laukia taikos. Laukia ir kiti. Tukstančiai tėvų, kurių sunųs tarnauja įvairiose karo frontuose, taip pat laukia taikos. Manau, kad atėjus taikai, pirmojo "taikos parado" bus galima laukti Piliečių Kliube, kur nuolat randasi geras skaičius lietuvių ir kur laikomi lietuvių susirinkimai. Ir kliubiečiai džiaugtųsi, kad galų gale užsibaigė karas.

Ryšium su tuo, kliube man teko girdėti tokius debatus:

"Jonai, ką darytum, jei dabar radijas praneštų, kad pasibaigė karas?"

"Ką daryčiau?" — Jonas sako, — "visiems fundyčiau ir tuoj bėgčiau į šapą savo tulšis pasiimti! Darbo jau neturėčiau, bet pas mane gryžtų abudu sunai."

"O ką tu, Petrai, darytum?" — klausia Jonas.

"Aš išgerčiau tavo fundą ir bėgčiau į kafeteriją dirbti" — atsako Petras, ir baigia šitaip: —"Karas ne karas, bet valgyti visiems reikia, ir aš darbo neprarasiu."

Serga senas brooklynietis

Jau kuris laikas guli ligoninėj senas brooklynietis, Petras Kirtiklis. Kaimynai sako, kad jam maža vilties pasveikti. Paskiausiu laiku Kirtiklis dirbo pas Povilanskus.

Brooklyno Petras.

HARVARD, MASS

Guamo saloje buvo sužeistas lietuvis marinas, Martinas Jauga

Old Town Farm gyventoja, Kazimiera Jaugienė (Yauga), šiomis dienomis gavo liudną žinią. Vyriausybės pranešimu, Guamo saloje rugpiučio 5 d. buvo sužeistas jos sunus, marinas Martin Yauga.

Sužeistasis turi 20 metų amžiaus, į Marinų Korpusą jis įstojo 1942 metų gruodžio mėnesį. Pacifike jis tarnavo 16 mėnesių ir yra dalyvavęs pirmuose mušiuose Bougaville saloje.

Martinas Jauga turi brolį Adolfą, kuris tarnauja Amerikos oro jėgose, kaip šaulys ir fotografas.

Linkiu jaunam marinui greitai pasveikti ir sveikam gryžti pas savo mamytę.

Kaimynė.

"GENEROLAS" PURVAS TRUKDO JANKIŲ PROGRESĄ

Čia vaizdelis iš Francuzijos fronto. Dabartiniu laiku tenai didelis purvynas, kas labai trukdo alijantų progresą. Čia matosi Amerikos kareiviai, eina pietauti į virtuvę, kuri randasi miške paslėpta. Jie brenda per didelį purvą.

WORCESTERIO LIETUVIŲ ŽINIOS

Sudegė nelaiminga visų šventųjų parapijos bažnyčia

Tulas laikas atgal čia sudegė visu šventųjų parapijos bažnyčia po numeriu 29 Endicott St. Nors paskutiniais laikais tenai buvo įsitaisę komunistai, bet tą namą Worcesterio lietuviai buvo nupirkę visu šventųjų parapijos bažnyčiai. Tai parapijai tačiau labai prastai sekėsi. Kokį tik kunigą turėjo, nei vienas negalėjo pasidaryti pragyvenimo, ir nei vienas neturėjo gaspadinės. Suprantama, koks gali but dvasiškos asabos gyvenimas be gaspadinės... Tai taip ir nuėjo ta parapija niekais.

Kiek vėliau tą namą nusipirko Worcesterio Lietuvių Draugiju Saryšis, kuriam buvo reikalinga salė. Prie Saryšio priklausė šv. Kazimiero Draugija, švento Jurgio, Lietuvos Dukterų, Lietuvos Sunų ir Lietuvių Ukėsų Kliubas. Reikia pasakyti, kad visos draugijos buvo priešingos to namo pirkimui, išskyrus tik vieną Lietuvos Sunų Draugiją. Todėl kaip tik tą namą nupirko, visos draugijos nuo Saryšio atsimetė, pasiliko tik viena Sunų Draugija. Tačiau salė vistiek buvo žinoma, kaip Suvienytų draugiju Salė, nes tokiu vardu ji buvo nupirkta ir tokiu vardu išimtas čarteris.

Salė išbuvo lietuvių rankose ilga laika ir suėdė daug pinigų. Vieno tik Ukėsu Kliubo žuvo tenai devyni šimtai doleriu. Žuvo ir kitų draugijų; prakišo tenai nemaža ir pavieniai asmenys, kurie pirkosi šėrus ir aukavo. Galima sakyti, kad Worcesterio lietuviai už tuos pinigus butų galėję pasistatyti toki namą, kaip Mechanics Hall.

Tame name buvo viešas knygynas, dėl to nereikėjo miestui mokėti taksu, bet vistiek namas lindo į skolas. Reikėjo užtraukti antrą morgičių, paskolinti $2,000 iš Liet. Sunų Draugijos.

Vėliau buvo gautas kliubo laisnis ir pradėta pardavinėti svaiginančius gėrimus. Viršuje buvo knygynas, o apačioje karčema. Biznis tada ėjo neblogai. Bet miesto valdžia apsižiurėjo ir pradėjo tyrinėti. Surado, jog komunistai palaiko knygyną tik tam, kad nereikėtu mokėti taksų už namą. Suradus apgavystę, miesto valdžia pareikalavo taksų net už du pereitu metu ir prie to da su pabauda. Bet kaip mokyti vyrai, "Laisvės" mokslu apsišvietę, komunistai atsisako miestui taksus mokėti ir eina "provotis." Bylą tačiau pralaimi ir išsižada savo namo.

Lietuvos Sunų ir Dukterų Draugija pasiėmė tą namą už morgičių, tačiau neturėjo visuomenės pritarimo ir jai nesisekė. Kai namas dabar sudegė, tai komitetas nesušaukė nei susirinkimo, kad nariai galėtų pasitarti, kaip namą pataisyti. Net mėnesinio susirinkimo komitetas nelaikė Worcestery, bet persikėlė į Shrewsbury, Mass., nepranešant nariam, kur susirinkimas įvyksta. Išrodo, lyk kad tai butų vieno žmogaus nuosavybė. Mes žinom, kad slapta tenai veikia komunistai.

Balandėlis.

BROOKLYN, N. Y.

"Laisvės" pastogėj buntas

Bendram Amerikos Lietuvių Šalpos Fondui pradėjus veikti, tas veikimas į Bimbos mašiną įmetė "monkey wrench." Mat, Nacionalis Fondas paskyrė Lietuvių Šalpos Fondui tam tikrą sumą pinigų, kad šelpti nukentėjusius lietuvius, ir taipgi tam tikrą sumą pinigų veikimo lėšoms padengti, pasisamdyti reikalingus darbininkus arba patarnautojus.

Kaip žinome, Bimba su savo liokajais dirba išimtinai tiktai Russian War Relief komitetui, kuriam Nacionalis Amerikos komitetas skiria milionus dolerių pašalpai ir taipgi nemažas sumas pinigų išlaidoms. Šiame darbe Bimba savo liokajus iki šiol naudojo už dyką. Turbut jis vienas ir tik asmeniškai iš rusų komiteto gauna atlyginimus.

Dabar, kuomet Bimba "Laisvėje" dirbančius darbininkus varo pakuoti ruskiams surinktus drabužius, tai pastarieji klausia atlyginimo. Jie sako: jeigu lietuvių komitetas turi pinigų atlyginti savo patarnautojams, tai kur dingsta ruskių pinigai, jeigu mes turime dirbti už dyką? "Laisvės" darbininkai todėl atsisako but išnaudojami ir ruskiams baksų nekala dykai.

Bimba ieško "bumaškų"?

Bimbos vierni pasekėjai iš kai kurių vietų atsiunčia ruskiams drabužių. Kuomet drabužių pundai ateina, tai Bimba niekam neleidžia jų atidaryti, pats atidaro ir peržiuri. Iš atrišto pundo Bimba pirmiausia išsitraukia kelnes ir kiša ranką į kišenius, ar kartais kišeniuje nėra pamiršta "bumaška." Tik paskui sprendžia apdėvėtų kelnių vertybę, ar tinkamos ruskiams siųsti.

Bimbos komitetą sudaro jis pats ir dvi komunistės moterys, kurios nesupranta Bimbos politikos. Bet "Laisvės" darbininkai vyrai tą politiką supranta ir nesiduoda už nosies vedžioti.

Juozas Bimbalavičius.

DU BOIS, PA.

Mirė K. Stasiukynas

Rugsėjo 17 d. čia mirė Kajetas J. Stasiukvnas; palaidotas rugsėjo 20 d. šv. Juozapo kapinėse, su bažnytinėmis apeigomis. Velionis buvo gimęs 1886 metų gruodžio 26 d., Metelių miestely, Alytaus apskričio.

Liko nuliudusi moteris Marijona ir 6 vaikai, butent dukterys Alena Kardišauskienė, Julė Mikalionienė, Anelė ir Marijona Stasiukynaitės. Sunus Juozas tarnauja armijoj, o sunus Danielius lanko dar mokyklą. Be to da liko du broliai, sesuo Della Bruzgienė ir nemaža kitų giminių.

Ilsėkis ramiai, mylimas vyre, tėve ir broli, o mes tavęs liudėdami niekad neužmiršime.

Della Bruzgienė.

OSHWEKEN, ONTARIO

Šuo surado užkastą degtinę

Šiame Kanados miestely policijos šuo užuodė tuščiam lote užkastą munšainą. Policija iškasė 12 galionų džiogų ir nustatė, kad tas štofas priklausė ukrainiečiui Dimitrui Lipkai. Už slaptą degtinės gamybą jis buvo nubaustas $200 pabauda arba atsėdėti 6 mėnesius kalėjime.

J. Čypas.

Nepirkit suvytusių vaisių ir dažovių

Vaisiai ir daržovės yra geri kol jie nesuvytę. Suvytę vaisiai ir daržovės netikę ir geriau jų nepirkti. Jie yra praradę pačią svarbiausią savo vitaminų dalį.

Kad geros daržovės nesugestų, dedant į šaldytuvą reikia daryti taip: indo dugnan patieskit kelias popieras, nes nuo daržovių atsiranda vandens, o popiera tą vandenį sugeria ir daržovės ne taip greit genda.

IŠ CHICAGOS LIETUVIŲ GYVENIMO

Chicagos lietuvių progresas kapinėse

Kada nueini į Chicagos "kazimierines" ar "tautiškas" kapines, neprašoma ateina mintis: čia padaryta daug progreso — šimtai naujų kapų ir šimtai naujų kryžių! O pirm 20 ar 30 metų tos pat kapinės atrodė lyg ganykla. Čia kapas, ten kapas, gi aplinkui tik medžiai ir žolė. Retas tuomet manė, kad taip trumpu laiku čia ras amžiną atilsį tukstančiai musų brolių ir sesrų.

Kada buvo atidarytos lietuvių tautiškos kapinės, daugelis tik juokėsi. Ot, girdi, nusipirko sklypą žemės, bus palaidotas vienas-kitas "parmazonas," ir viskas. Bet jei mirimus skaityt progresu, "tautiškos" kapinės smarkiai konkuruoja katalikiškas "kazimierines" kapines. Čia yra daug kapų, o paminklų yra net didesnių, kaip "kazimierinėse" kapinėse. Be to, tautiškose kapinėse ilsisi tokie musų visuomenės švietėjai, kaip Dėdė Šernas (Adomaitis), Dr. Karalius ir visa eilė kitų. Broniaus Vargšo (Laucevičiaus) paminklas, kuris pirma išrodė didelis ir gražus, dabar mažas-mažutėlis, palyginus su kitais .

Taip, Giltinė daro didelį progresą. Vieną po kito ji rauna iš gyvųjų tarpo ir veikėjus ir kenkėjus. Mat, greta garbingų asmenų tautiškose kapinėse gavo vietos ir kenkėjai — komunistai. Reikia pasakyti, kad pradžioje musų komunistai jei ir neniekino tautiškų kapinių, tai nors jų sumanytojus visuomet "tarkavo," kaip "imperialistinės buržuazijos" agentus. Tik vėliau jie "susiprato" ir saviškius užšriubavo, kad eitų tas kapines užkariauti. Aiškus dalykas, kapiniu jie neužkariavo, bet trukšmu ir nesusipratimų pridarė labai daug.

Komunistai "sukritikavo" gubernatorių Greeną

Chicagos Stadiume komunistai buvo suruošę masinį miitngą. Tai buvo tikros sorkės. Jie skelbė, kad ant estrados turėsiąs stoti Illinois valstijos gubernatorius Green ir aiškintis dėl "baisios nuodėmės." Mat, Green pasakė, kad komunistai yra "ardomas gaivalas." Nors komunistai rengėsi už tą republikoną balsuoti, bet išgirdę, kad jis nepatenkintas Stalino "saulės" garbintojais, buvo užsimanę tiesti jį "ant karpeto."

Suprantama, gubernatorius Green komunistus ignoravo ir į Chicagos Stadiumą aiškintis nėjo. Susirinko tik komunistai ir jų bendrakeleiviai; vieni pakalbėjo, kiti paplojo, ir tuo užsibaigė visas biznis. Ryšium su tuo vieno laikraščio korespondentas pasakė:

"Buvo didelis teismas, buvo teisiamas musu valstijos gubernatorius, bet nebuvo kam sprendimą pravesti. Norinčių buvo labai daug, bet visa bėda tame, kad neturėta drasos maršuoti į Springfieldą ir 'kriminalistą' Greeną pastatyti prie sienos. Gudrus tas musų Greenas: iki šiol jis nėra sudares nei vieno pulko raudonosios armijos ir neturi nei vieno draugo čekisto..."

Nesusipratimai pas Chicagos labdarius

Chicagoje senai veikia vadinamoji Labdarių Sąjunga. Vyriausias jos tikslas — pastatyti prieglaudos namus seneliams. Netoli Chicagos yra nupirkta didoka farma ir joje pastatytas nemažas namas.

Senelių globojimas turėjo buti labdarių priežiuroje, bet šiandien dėl to eina dideli ginčai. Dalis kunigų užsispyrė, kad prieglaudą kontroliuotų seserys kazimierietės; dėliai to ir pešamasi.

Nesenai buvo sušauktas labdarių susirinkimas Town of Lake lietuvių parapijos salėje. Vienas labdarys man pasakė:

"Viskas rodo, kad mes, labdariai, turėsime pasisitraukti. Kunigas Briška už kazimierietes, ir kiti už kazimierietes. Kol kas, mus remia tik kunigas Linkus, bet ar ilgam, tai klausimas. Bet tamsta turi žinoti, kad viskas atsirado tik labdarių dėka. Jei ne labdariai, šiandien neturėtume nei tos farmos, nei to namo, kurį Jokantas pastatė. Patys dirbome patys pinigus rinkome, o kada viskas gatava —kazimierietės turi bosauti! Tegul bosauja, žiurėsime, kas iš to išeis..."

Ir aš nesuprantu, kodėl tos kazimierietės turėtų bosauti. Juk jos turi kitokio darbo, tegul jį atlieka — kam da bosauti senelių prieglaudoje?

Žmonės, kurie turi artimesnių ryšiu su prieglauda, sako taip: joje gauna vietos tiktai tokie, kurie ir be prieglaudos galėtu savo gyvenimą baigti. Jie turi pinigų, bet norint gaut vietą prieglaudoje, turi savo pinigus atiduoti "komunos iždinei." Kas neturi kapitalu, tam sunku ir "komunon" įsigauti.

Ar tai butų teisybė? Jei taip — kokia čia labdarybė?

Gali kilt stokjardų darbininkų streikas

Spalių 14 d. Chicagos stokjardų darbininkai balsuos streiko klausimą. Dalykas toks, kad stokjardų kompanijos visiškai nebepaiso nei savo darbininkų, nei Karo Darbų Taryboj [illegible] tvarkymo. Pai kuriuose skyriuose darbininkų algos yra visai mažos, o paskuba nežmoniška.

Stokjarduose dirba nemažas skaičius lietuvių darbininkų. Yra daug tokių, kurie jau paseno stokjarduose bedirbdami, bet sako: susilaukėme žilo plauko, tik ne pinigo, kad turėti užtikrintą senatve. Stokjarduose uždirba tik boseliai ir tiktai tokie, kurie moka darbininkus jodinėti."

Vis dėlto ir jie pripažysta, kad stokjarduose šiandien geriau, negu pirma. Darbininkai turi šiokią tokią uniją ir boseliai jau negali daryt ką nori.

Turėsim "įkaitusius" rinkimus

Chicaga kol kas yra demokratų partijos tvirtovė ir tokia ji nori likti. Bet nesnaudžia ir republikonai. Jų rankose yra gubernatura ir ateinančių rinkimų metu jie tikisi nušluot demokratus. Pastarieji tatai jaučia ir dirba išsijuosę. Darbui įkinkyta ir lietuvius demokratus. Liberty Darže lietuviai demokratai turėjo pikniką, kuris neblogai pavyko.

Bet Chicaga turi ir lietuvių republikonų. Jie veikia adv. Olio vadovybėje. Mat, pastarasis nori gaut teisėjo vietą. Jei Chicagą laimės demokratai, Olis neturės šansų.

K. L. Lietuvis.

Pasikalbėjimas Maikio su Tėvu

—Sveikas, tėve!

—Ne, Maike, šiandien aš nelabai sveikas.

—Tai senatvės reiškinys.

—Ne, vaikuti, čia ne senatvė kalta.

—O kas?

—Grybai.

—Privalgei šungrybių?

—Paraliai juos žino. Rodos, aš grybus gerai pažystu, ale šį sykį kad suėmė vidurius, tai mislinau, kad jau bus galas. Ot, Maike, kokia Dievo galybė! Žmogus jo rankoj gali pražuti, kaip musė... Tai da mano giliukis, kad gaspadinė turėjo šnapso ant gyvatės užpilto. Kai išgėriau porą gerų perciių gyvatinės, tai biskį atleido.

—Tėvas čia nukalbėjai nei šį, nei tą.

—Kodėl?

—Išeina taip, kad gyvatinė yra galingesnė da ir už Dievo galybę.

—Maike, aš nemislinu, kad čia yra kokia bliuznierstva. Juk nuo Dievo galybės viskas priklauso: ir šungrybiai, ir gyvatės. Vienas daiktas turi didesnę syla už kitą, ale tai jau turbut taip reikia. Silpno žmogaus razumas šito nesupras.

—O kaip dabar tėvas jautiesi?

—Nekai, vaike. Ot, rodos, kad koks kirminas gumbą ėda. Kad butų daugiau gyvatinės, tai pasitaisytų.

—Jeigu jos butų daugiau, tėvas galėtum visai kojas pakratyti.

—Ne, Maike, gyvatė su šnapsu yra gera medicina. Žinoma, ne kožnas kirminas pamačlyvas. Su juoda skura no gut. Ale su rainiuota nugara olrait, jei pagauta per švento Kazimiero atlaidus.

—Nekalbėk, tėve, tokių niekų, nes man sarmata ir klausytis.

—Nu, tai ką, ar tu norėtum, kad aš nuo šungrybių numirčiau, ar ką?

—Visų pirma, tėve, šungrybių nereikia valgyt. Jei grybų gerai nepažįsti, neik grybauti. O jeigu jau teko nuo jų apsirgti, tai ne degtinę reikia gerti, bet pieną.

—Tai kaip tu rokuoji, Maike, ar aš beibė, ar ką, jeigu patari man pieną gerti? Juk aš suaugęs vyras. Man reikia stipraus štofo.

—Tai yra klaidinga nuomonė, tėve, kad suaugusiam vyrui reikia stipraus "štofo." Iš patyrimo yra žinoma, kad nuo stiprių valgių ir gėrimų žmonės gauna daugiausia ligų viduriuose ir greičiausia miršta.

—Ir gerai, Maike, kad numiršta. Žmonių ant svieto ir taip jau perdaug.

—Ar žmonių perdaug, ar ne, tai visai kitas klausimas, tėve, ir mes ne apie tai kalbame. Mes kalbam apie tai, kas sveikiau gerti ir valgyti. Daktarų yra nustatyta, kad apsirgus nuo grybų reikia atsigerti pieno, nes pienas neitralizuoja grybų nuodus. Kitaip pasakius, tie nuodai pasidaro nežalingi.

—Tai kodėl tu man pirma to nepasakei?

—O kodėl tėvas man nepasakei, kad valgysi šungrybius?

—Olrait, Maike, tegul jau buna tavo teisybė. O dabar uskiuzmi, aš eisiu pamiegot, ba nelabai fylinu.

AR ŽINOTE, KAD—

John Burns, Anglijos darbietis, buvo pirmasis darbininkų atstovas, gavęs ministerio portfelį. Tai buvo 1905 metais.

Kanadietei Alys McKey priklauso pirmosios moters lakunės garbė. Ji pradėjo skraidyti 1913 metais.

Buvusio Anglijos karaliaus Edvardo titulas Duke of Windsor reiškia "vėjingojo pakraščio (windy shore) kunigaikštis."

Olandų kalba yra artimiausia anglų kalbai.

Trylika nuošimčių musų šalies gyventojų gyvena apartmentiniuose namuose.

Naciai save vadina nordikais, bet savo emblema, svastiką, jie pasisavino iš aziatų.

Jurų baisunas oktopus užtinkamas ir žemės ašigalių vandenyse.

Amerikos pirmasis prezidentas George Washington buvo Francuzijos pilietis. Tą garbę jam suteikė Francuzijos atstovų rumai.

Nunešti 1 tono bombą iš Angliios į Vokietiją bombanešis suvartoja 3 tonus gazolino.

Iš visų karo reikmenų, kuriuos Amerika siunčia į frontą, daugiau kaip pusę sudaro gazolinas ir kiti aliejaus produktai.

Iš Plataus Pasaulio

Francuzijos Kvislingai Bėdoje

Francuzija yra viena tų valstybių, kurioje nematyt gatvinių šuvių. Net patys aršiausi kvislingai ten nebuvo žudomi, bet suimti ir atiduoti į teismo rankas. Viskas, ką francuzų patriotai padarė, tai moterų kvislingių galvas skuto.

Kalėjimuose jau sėdi daug Francuzijos kvislingų, tarp jų ir garsusis fabrikantas Renault. Bernaudamas naciams jis pasidarė didelius pinigus — 120 milionų dolerių!

Dabar jis laukia bylos ir bausmės, gi jo įmonės bus nacionalizuotos. Taip pat nacionalizuotos ir kitų Francuzijos kvislingų savastys. Beje, Francuzijos teismas jau ieško "piliečio vardu Petain," bet šis išdumęs nacių Vokietijon. Kartu su juo išdumęs ir Lavalis.

CHURCHILL GIRIA AMERIKIEČIUS

Alijantai Francuzijoj netekę 233,000 vyrų, o vokiečiai—500,000

Sugryžęs iš Quebec konferencijos, Chuchill dabar pasakė Anglijos parlamente kalbą, paaiškindamas alijantų laimėjimus ir kitus dalykus. Jis išgyrė Amerikos jėgų galybę. Sako, amerikiečiai išlaisvino Pietų Francuziją dukart greičiau negu generalinių štabų buvo tikėtasi. Nuo invazijos pradžios iki šiol amerikiečiai netekę apie 145,000 kareivių, kai tuo tarpu anglai praradę 90,000 vyrų. Bet priešo nuostoliai buvę dukart didesni. Jie praradę apie 500,000 kareivių. Vien tik nelaisvėn paimta daugiau kaip 100,000 vokiečių; taigi apie 400,000 nacių buvo užmušta bei sužeista.

Kaip ilgai Vokietija laikysis, Churchill nenori pranašauti. Pirma buvo manyta, kad ji suklups dar šiais metais; dabargi Churchill sako, kad karas galįs nusitęsti į 1945 metus.

GERAI SUVYINOKITE SIUNTINIUS UŽJURIN

Office of War Information praneša: Paštui yra įsakyta atmesti tokius užjurin adresuotus siuntinius, kurie negana stipriai suvynioti, ar negana aiškiai užadresuoti, arba kuriuose siunčiami uždrausti ar greitai gendą daiktai.

Paskutinė kalėdiniams užjurio siuntiniams diena yra spalių (Oct.) 15.

Pereitais metais žuvo 1,374,000 siuntinių vien dėl to, kad netikusiai buvo supakuoti ar neaiškiai užadresuoti. Ant siuntinių turi but aiškus ir pilni abudu adresai — siuntėjo ir priėmėjo. Adresuokit mašinėle arba rašalu. Nerašykit paišeliu.

Anglai Įsiveržė Graikijon

Paėmė vokiečių aerodromus Priešas bėga

Pereitą savaitę Graikijoj nusileido oru atskridusi anglų kariuomenė ir tuoj užėmė svarbią vokiečių skraidyklą. Po to laivais atplaukė daugiau anglų ir užėmė da kelis vokiečių aerodromus. Vėliausios žinios sako, kad naciai iš Graikijos bėga galvotrukčiais. Anglų orlaiviai juos persekioja, bombarduoja ir apšaudo jų transportus. Beveik visos svarbesnės salos Graikijos pakraščiuose, kurias buvo užėmę vokiečiai, dabar jau anglų rankose.

Šituo vikriu manevru anglai užkirto kelią į Graikiją bolševikams, kurie dabar pradėjo lysti į Balkanus ir grobti mažas valstybėles. Graikai džiaugiasi, kad į jų kraštą atėjo anglai, o ne rusai.

HILLMANAS REZIGNUOJA?

New Yorke kursuoja toks sekretas: Amalgameitų unijos vadas Sidney Hillman rezignuos iš CIO Politinės Akcijos Komiteto pirmininkystės. Hillmanas sakęs, kad šitaip jis darys dėl pašlijusios sveikatos, bet... ji esanti tik politinė. Rooseveltas jam davęs suprasti kita "sekretą":

Hillmano vadovaujamas Politinės Akcijos Komitetas demokratams pridarys daugiau blogo, negu gero. Komunistų talka Hilmanui kartu yra talka republikonams.

Mes sakėme, kad Hillmanas negerai daro, jieškodamas komunistų talkos, ir mes neklydome. Privirė košės ir pats nepajėgia iškabinti.

Lietuvis sako: "kaip pasiklosi, taip ir miegosi." Sidnis bandė lėkt kaip sakalas ir — nutups kaip vabalas.

BOSTONO UGNIAGESIAI NEBEGALI PRAGYVENT

Bostono ugniagesiai padavė majorui prašymą, kad pakeltu jiems algas. Savo laiške jie sako: "Pragyvenimas baisiai pabrango, o musų vidutinė alga yra $37 į savaitę už 84 valandų darbą. Ugniagesiai su šeimynomis nebegali jau pragyventi."

Jie reikalauja, kad jiems butų pridėta po $200 per metus. Tai neišeina nei po $4 į savaitę.

TRAUKINYS SUVAŽINĖJO KUDIKĮ

Wakefield, Mass. — Pereitą subatą čia išėjo ant geležinkelio bėgių 4 metų amžiaus vaikas, tuo tarpu atužė traukinys ir sutrynė jį po savo ratais.

Jusų Automobiliaus Eikvojamas Gesas

Tik aštuntas nuošimti gazolino atlieka naudingą darbą

General Motors korporacijos pirmininkas Sloan paskelbė įdomią naujieną. Jisai sako, kad, šiandieniniai automobiliai yra niekas daugiau, tik sabotažninkai, kurie be reikalo eikvoja skystąjį kurą. Automobilių pramonės vadai turėsią sukti galvas, kad pagaminti tokį motorą, kuris neeikvotų gazolino veltui.

General Motors korporacijos laboratorijos ekspertai esą suradę, kad 40 nuošimčių gazolino išeikvojama šildymui vėstančio vandens; 2 nuošimčiai dėl laidų frikcijos; 10 nuošimčių dėl mechanizmo frikcijų; 20 nuošimčių išeina su dumais; 20 nuošimčių išgaruoja; tik 8 nuošimčiai atlieka naudingą darbą—suka automobilio ratus.

Skystojo kuro Amerikoje da nestinga, bet jis nėra amžinas. Kada nors išsibaigs dabartinės aliejaus versmės, jei aliejus bus taip nenaudingai eikvojamas. Sloan todėl sako:

"Rytojaus automobiliai turės daug kuo skirtis nuo šiandieninių automobilių, ypač motoro konstrukcijoje. Tuomi turės rupintis automobilių pramonės vedėjai, nes kitaip — pristigus gazolino — pats automobilis neteks reikšmės. Manoma, kad neilgai trukus bus padarytas toks motoras, kuris jo savininkui galės sutaupyti bent 50 nuošimčių gazolino." Sloan sako, kad ateityje vieno galiono užteks "net" 400 mylių kelionei.

Tai butų didelis progresas, nes dabartinis automobilis tokiai kelionei sunaudoja nuo 20 iki 40 galionų.

ĮVAIRENYBĖS

Amerikietis Jay Launer yra parašęs knygą "The Enemies Fighting Ships." Joje randame, kad 1943 metais Vokietija pastatė 19.-250 tonų talpos lėktuvų nešiotoją, "Graf Zeppelin." Bet jam nėra kas veikti, nes vokiečių karo laivynas yra mažas, nedrysta pasirodyti.

Pirmojo pasaulinio karo metu balandžiai da lošė svarbią rolę. Pavyzdžiui, vienu tarpu francuzų tvirtovės Verduno gynėjai buvo jau nutarę pasiduoti vokiečiams, nes baigėsi jų amunicija ir maistas, o pagalbos nesulaukta, nors iš tvirtovės buvo siunčiami balandžiai, prašant skubios pagalbos; bet nutarta pasiųst dar vieną ir paskutinį balandį. Šis pasiekė skirtą vietą ir neilgai trukus tvirtovės gynėjai susilaukė pagalbos. Vėliau paaiškėjo, kad pirmutiniai balandžiai nepasiekė francuzų armijos štabo, nes vokiečiai juos nušovė.

Šiandien balandžių rolė yra sumažėjusi, nes gerai veikia lėktuvai, o da geriau radijas.

Vidutinės kiekvieno žmogaus pajamos septyniose "poll tax" valstijose yra 307 doleriai į metus.

BALANDŽIAI PADEDA ARMIJAI

Kai anglai anądien įsiveržė Albanijon, jie neturėjo nei telefono, nei radijo su savo baze susisiekti, bet jie buvo tam pasiruošę. Jie atsivežė išlavintų balandžių, prie kurių priraišiojo laiškus ir paleido oran. Balandžiai nunešė laiškus kur reikėjo. Čia matosi iš karvas su balandžiais.

PLEŠKINA FILIPINUS

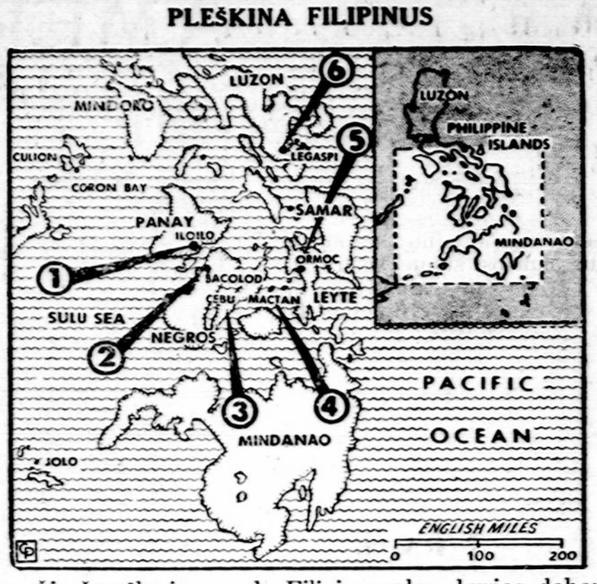

Šis žemėlapis parodo Filipinų salas, kurias dabar beveik kasdien sprogdina Amerikos orlaiviai. Juodos rodyklės su numeriais parodo bombarduotas vietas.

"Draugų" Byla Del Sumuštų Akinių

Arba kaip Montellos komunistai išvirto "fašistais"

Šitą istoriją gal reikėtų nusiųsti į Maskvos "Pravdą," nes tai viernujų Stalino draugų reikalas, bet kadangi susisiekimas su Sovietų sostine dabar nelengvas, tai tegul ji telpa "Keleivyje."

Trumpai suglaudus, šita istorija yra tokia:

Tulas laikas atgal, butent rugsėjo 3 d., musų komunistiškas narodas turėjo pikniką savo "tautiškam darže." Pardavinėjo alų, rinko pinigus ir džiaugėsi, kad didis maršalas Stalinas gerai veda karą, jau antru kartu okupavo Lietuvą. Viskas išrodė gražu ir linksma. Bet staiga gerą nuotaiką sudrumstė kilęs triukšmas. Visi pradėjo bėgti į tą pusę.

"Draugai susimušė!" pasigirdo kaž-keno raportas.

"Draugui Šimaičiui akinius sugrudo!" pridurė tas pats balsas.

"Kas?"

"Nežinau... Rodos, kad choro vedėjas."

"Ar Steponavičius?"

"Yes..."

Kaip visa tai ivyko, man neteko tenai sužinoti. Dalykas paiaškėjo tik dabar, kai draugas Šimaitis patraukė draugą Stephensą-Steponavičių teisman, reikalaudamas $22.50 atlyginimo — $21 už sudaužytus akinius, o $1.50 už drapanų išvalymą. Šitą juokingą "draugų" bylą aprašė vietos dienraštis, "Brockton Daily Enterprise." Abudu pasisamdė geriausius advokatus. Šimaitį atstovavo adv. Clark, o Steponavičių gynė adv. Townes.

Stephens - Steponavičius aiškinosi teisme, kad jiedu su Šimaičiu turėję "rokundų" jau nuo dviejų metų. Per šį pikniką vėl "susirokavę" ir Šimaitis išvadinęs jį įžeidžiančiais vardais, bet jis Šimaičio nemušęs.

Policmanai Cleary ir Wilber paliudijo, kad tiedu "draugai" sukibę vartėsi ir voliojosi po žemę, vaišindami vienas kitą kumštimis ir kitaip.

Šimaičio liudininkė, Julė Stiga, irgi liudijo mačiusi mustynes. Kada Steponavičiaus advokatas Townes paklausė jos, kaip senai ji priklauso prie komunistų partijos, ji atšovė: "You liar! Aš ne komunistė."

Kiti komunistai irgi užsigynė, kad jie nėra jokie komunistai.

Teisėjas Rowe nusprendė, kad komunistų choro vedėjas Steponavičius užmokėtų komunistiškos "tautiškos draugovės" pirmininkui Šimaičiui $10 už sumuštus akinius ir už drabužių išvalymą.

Montellos lietuviai dabar juokiasi, kad komunistai išvirto fašistais. Nes pagal komunistų galvoseną, pasaulis šiandien pasidalinęs į dvi priešingas stovyklas: vienoj pusėj stovi draugai komunistai, o kitoj — bestijos fašistai. O kadangi musiškiai komunistai dabar viešai prisiekė, kad jie nėra jokie komunistai, tai monteliečiai vadina juos fašistais.

—Montellietis.

AL. SMITH MIRĖ

Pereitą savaitę rašėme, kad serga buvęs New Yorko valstijos gubernatorius Al. Smith. Dabar tenka pranešti, kad jis jau mirė.

LIETUVOS RESPUBLIKOS ISTORIJA

SU SPALVUOTU ŽEMLAPIU.

Šitas veikalas parodo, kaip nuo 1905 metų revoliucinės Lietuvos spėkos vedė kovą su caro valdžia, ir kaip tuo pačiu laiku kunigai tą valdžią rėmė ir gynė; kaip paskui revoliucija paėmė viršų, kaip Lietuva likos paliuosuota iš po caro valdžios ir kaip ji buvo apskelbta respublika. Pridėtas didelis spalvuotas žemlapis parodo dabartinės Lietuvos rubežius ir kaip šalis yra padalyta į apskričius. Tai yra vienatinė knyga, kuri parodo, kaip gimė Lietuvos Respublika ir kaip ji išrodo. Čia telpa visi svarbesni dokumentai: Steigiamojo Seimo nutarimai, taikos sutartis su bolševikais, sutartis su latviais, aprašymas visų mušių su lenkais ir tt. Yra tai ne knyga, bet tiesiog žibintuvas, kuris apšviečia visą Lietuvą iš lauko ir iš vidaus.

Kaina $1.00

KELEIVIS

636 Broadway, So. Boston, Mass.

Rinkim Rubus Lietuvai

Rubus Lietuvai Rinkti Pasimokykime iš Graikų

Graikų šalpa vykdoma plačiu mastu

Septynių milionų graikų tauta, kurios sunų Amerikoj yra 400,000, šalpos darbe yra viena pavyzdingiausiai susitvarkiusių. Jie darbą pradėjo kai tik vokiečiai Graikiją užpuolė. Tuo momentu graikus gelbėti susirupino visas pasaulis — ir per tris metus graikų šalpos įstaiga savo veikimą suspėjo išvystyti iki kolosalio laipsnio.

Okupacijoj šalpą prižiuri švedai ir šveicarai

Šalpa Graikiiai labai pagreitėjo, kai Washingtonas ir Londonas įsitikino, kad pagalba patenka patiems graikams, o ne jų okupantams vokiečiams. Pašalpą okupuotoj Graikijoj prižiuri neutralių valstybių, Švedijos ir Šveicarijos atstovai. Šalpą Graikijoj išdalino patys graikų komitetai.

Pašalpa pasiekia per mėnesį laiko

I New Yorko sandelius susiųstuosius rubus paruošia ir persiunčia i St. John's, Kanadą, iš kur laivai su parašais "Mercy Ship to Greece" alijantų ir vokiečių praleidžiami į Graikiją. Pašalpa graikus pasiekia, palyginti, greit — į vieną mėnesį.

Už pora bateliu dirba tris mėnesius laiko!

Pasiusta 250,000 poru batelių. Siaučiant pasibaisėtinai infliacijai, batų pora Graikijoj kaštuoja net 30 milionų drachmų. Tuo tarpu universiteto profesoriaus mėnesinė alga esanti 10 milionų drachmu. Neatsižvelgiant milioninės algos, mokslo skleidėjas vistiek turi dirbti tris mėnesius laiko už vieną porą batu! Įsivaizduokite, kokia pagalba — gauti porą batu dovanų!

Vargas ir Lietuvoje

Lietuva taip pat pergyvena okupaciją: panašųs gyvenimo sunkumai yra užgulę ir musų senąją tėvynę. Pereito karo metu gyvenau Lietuvoj. Atmenu kai mano tėvas, išgyvenęs Amerikoj 25 metus, iškeitęs keturis tukstančius dol. sutaupų į vokiškas markes, už bilijoninę markių sumą viso labo nusipirko lazdą.

Cukraus svaras $50

Kas dedasi Lietuvoj, kurią Sovietai baigia okupuoti, taip pat galime įsivaizduoti. Rugsėjo 11 d. "Life" žurnale, Amerikos biznio atstovas Eric Johnson, pabuvojęs Sovietų S-goje keliata mėnesių, raportuoja, kad cukraus kilogramas Sovietuose kaštuoja 700 rubliu, kas lygu $133.00. Lašinukų kg. 640 rub. ($123.-50). Šokolado 1800 rubliu ($342.00). Višta 350 rubl. ($66.50). Kava 400 rubliu ($76.00). Makaronai 250 rubliu ($47.50).

Panašios sąlygos Lietuvoje

Lietuva baigiama sovietų okupuoti. Ekonominės sąlygos Lietuvoje sulyginamos su Sovietų sąlygomis. Dar blogiau: Lietuva yra pačiam karo fronte. Aišku, kad fronte ekonominės sąlygos Lietuvos gyventojams yra dar blogesnės. Tas aiškiai atsako į klausimą, ar Lietuvai reikia pagalbos.

Graikai susitvarkę rubų sandelius

Graikų sandelių vedėjai New Yorke buvo malonus aprodyti milžiniškas patalpas rubams Graikijai paruošti. Sandelį pasisamdę penkiems metams. Tas parodo, kad jie pašalpos darba mano tęsti gana ilgai. Vien tik sandeliuose dirba 40 darbininkų. Be to, graikai turi panašius sandelius San Francisco, Bostone ir kituose miestuose.

Siuva naujus rubus

Graikams daug sudovanoja nauju medžiagų. Joms kirpti sandely isteigtas kirpimo skyrius. Nusistebėjau, kad iš naujos medžiagos čia kur darbininkas daug brangesnis, negu Graikijoj, siuvami nauji rubai. Sandelio užvaizdos įrodinėjo, jog tai užsimoka, nes dirbama dideliu mastu. Prie to, medžiagu aukotojai nori pamatyti užbaigtą produktą.

Rubų paruošimas

Rubų iš Amerikos ir Kanados žmonės ir įstaigos siunčia medinėse, popierinėse dėžėse ir maišuose. Vilnonius drabužius suvynioja su nafatlina. Graikų sandelis turi sutartį su valykla ir skalbykla, kurios nebrangia kaina rubus išvalo. Be samdomų darbininkų, kurie atlieka sunkesnius darbus, jie turi daug savanorių, kurie nemokamai, atliekamu laiku prisideda.

Rubus suspaudžia

Moterys ir merginos rubus surušiuoja pagal rušis: vyrams, moterims, vaikams drapanas, rankšluosčius, paklodes ir kitokius drabužius ir užklodalus. Suspaudžiama 80 vyrišku kostiumų arba 300 vaikučiams drabužių į viena pundą. Spaudžiamoji mašina punda suspaudžia į plytos pavidalo keturkampį siuntini. Šimtui svarų vilnoniu rubų vartoja 6 unciias naftalino, kad kandys vilnų nesuėstų. Rubai turi savyje drėgmės, todėl apvyniojami stora, drėgme sugeriančia popiera. Antras popieros lakštas drėgmės iš oro į pundą neįleidžia. Pundas suveržiamas metaliniais lankais, įvyniojamas į stiprų audekla ir užrišamas. Ant pundo uždedamas trafaretiniu budu užrašas: iš kur, kam ir kas siunčiama. Tokiu pundu trimis spaudžiamomis mašinomis graikai per dieną paruošia per pusantro šimto. Iki dabar, į Graikiją jie jau yra pasiuntę virš keturių milionų drabužių.

Avalynės paruošimas

Daug suaukota ir avalynės. Labai nudevėtos avalynės graikai netaiso. Didžiausia, tačiau, problema, avalynės porų nesumaišyti. Todėl, kai siųsite avalynę musų įstaigai, malonėkite taip pat porų nesumaišyti. Geriausia poras surišti. Avalynę suspausti sunkiau, dėl to reikalinga daugiau laiko. Panaši problema yra ir su skrybėlėmis.

Pasiruoškim saviškiams gelbėti

Graikų Amerikoje tėra pusė kiek yra lietuvių. Laimė, kad jie yra geri biznieriai ir su kitataučiais palaiko kontaktą, dėl to gauna jų paramos. Bet tą galime padaryti ir mes, lietuviai.

Graikai pradėjo šalpos darbą, kai tik vokiečiai juos užpuolė. Šiandien ir Lietuva yra pačiame žiauriausiame karo fronte! Kiek Lietuvai šiandien reikia pašalpos, visi žinome. Sakoma, kad Lietuvoj net užpuldinėjami ir išrengiami vyrai, tiek desperatiškai kai kuriems reikia rubų!

Kaip graikai, taip ir lietuviai gali ir privalo pradėti dirbti praktiškai, vieningai, konstruktyviai. Amerikiečiai, gelbėdami kitoms tautoms, gelbsti ir lietuviams. Lietuvių Amerikoj ir Kanadoj gyvena veik kiekvienam centre. Kiekvienas pažįstam svetimtaučių, kurie nori ir gali Lietuvai gelbėti. Šiandien Lietuvai pagalba neatidėtina. Belaukdami rytojaus, galim daugeliui neišgelbėt net gyvybės. Duodami National War Fondui, per jį duodame ir Lietuvai.

Jonas Valaitis.
BALF Rubų Vajaus ved.

MIAMI, FLORIDA

Šis bei tas apie saulėtąją Floridą

Pagaliau, po visų vaišių-išleistuvių, kokių turėjom senojoj buveinėj, mes jau gyvename saulėtoj Floridoj.

Pirmasias išleistuves mums suruošė vaikai ir draugai svetimtaučiai: antrasias — ponios Radzevičienė ir Shimkienė; trečiasias —S. L. A. 212 kuopa. Visiems nuoširdus ačiu!

Kenoshą apleidom rugpiučio 21 dieną, o Floridoje buvome jau rugpiučio 24.

Oras Floridoje geras ir sveikas. Kasdieną saulė kepina, šilimos dažnai yra net 90 laipsniu, bet nesijaučia taip šilta, kaip nortuose. Visa laiką čia pučia vėsus vėjas. Žmonės čia darbuojasi pusnuogiai, kaip Adomas ir Jieva, tik savo "griekus" pridengę. Žiema ir vasarą čia lapoja medžiai ir auga visokios gėlės. Jei dieną ir karšta, naktį atvėsta ir galima ramiai miegoti. Sakoma, kad čia žmonės ilgiau gyvena, nes jiems nereikia sunkių ir varžančių drabužių nešioti.

Apie pragyvenimą galima pasakyti tiek: Už kvortą pieno reikia mokėti 18 centu, o kiti maisto produktai kainuoja tiek pat, kaip ir nortuose. Bet užtai yra brangus viešbučiai ir vadinami katedžiai. Pigiausia nakvynė — 8 doleriai ir net iki 15 dolerių už naktį. Gi mieste da brangiau; ten už vieną naktį reikia mokėt nuo 15 iki 25 dolerių! Esą ir tokiu vietų, kur už pernakvojimą moka da daugiau.

Miami miestas labai gražus ir švarus, bet dabar stoka namų, todėl valdžia stato namus, po 5 ir 6 kambarius. Namai iš cemento, geri ir stiprus, renda — 50 dolerių mėnesiui.

Darbininku algos čia tokios: paprastas darbininkas gauna po 75 centus į valandą ir iki $1.25; amatininkas — nuo dolerio ir aukščiau.

Kada atvykom į Floridą, lietaus da nebuvo. Jis pasirodė po to uragano, kuris ėjo Floridos linkui, bet vėliau pasuko kita kryptimi.

Floridoj auga visokiausi vaismedžiai, kurių nemato nortų gyventojas, nes tos rušies medžiai bijo šalnų ir šalčių. Yra tokių medžių, ant kurių auga vaisiai, panašus į žirnius; yra ir tokių, ant kurių auga biblijoj minima mana, kuri žydams pabėgėliams iš dangaus kritusi. Veikiausia ji krito taip, kaip krinta Floridos "mana" — iš medžių.

Sakoma, kad Floridos ukininkai gerą pragyvenimą darosi, bet užtai jiems reikia daug kovoti su neramia gamta ir visokiais vaisių ir daržovių parazitais, kurių čia labai daug.

Beje, geri žmonės nortuose, noriu jus įspėti: savais automobiliais nevažiuokite į Florida, nes galit turėt bėdos. "Miami Herald" sako kad atvažiavusieji vasarotojai šią žiemą negaus gazolino ir, aišku, automobiliais negalės gryžti atgal. Perejtą žiemą net 500 automobilistų negavo gazolino; savo automobilius jie turėjo siusti geležinkeliais ir patys traukiniais grįžo namo, nes pėstiems eiti iš Floridos juk toli...

Tai tiek šį kartą iš saulėtosios Floridos. Vėliau bandysiu parašyti daugiau nes ir aš pats čia nesenas gyentojas, vos du ir pus mėnesio gyvenęs.

—C. K. Brazė.

REDAKCIJOS ATSAKYMAI.

Henry Milleriui. — Prašome paimti 1944 m. "The World Almanac and Book of Facts," ir susirasti 193 puslapį. Tenai rasite pasakytą aiškiai, kad "4004 is the date of the Creation of the World according to Archbishop Usher's chronology, which is based on Biblical records." Suprantama Biblija neskaito musiškės eros.

"Keleivio" draugui.—Pirmuoju radijo išradėju yra skaitomas italas Guglielmo Marconi, kuriam 1895 metais pavyko pirmu kartu persiųsti oro bangomis tulus signalus per savo tėvo lauką Italijoj. Tačiau pagrindas radijui buvo jau paruoštas kitų išradėjų. Thomas Edison dar 1875 metais pagamino elektrinį fenomeną, kurį jis pavadino "eterine energija." Šituo pasirėmdamas Flemingas sukonstruktavo dviejų elektrodų tubą arba lempą, kurios principu dabar yra gaminamos ir radijo tubos. Bendrai imant, iki Guglielmo Marconio buvo padaryta apie 12 svarbių išradimų elektros sritv, kurie padėjo išrasti radijo siųstuva ir priimtuvą. Sakoma, kad patį pirmutinį žingsnį šita kryptimi padares dar 1600 metais anglas William Gilbert.

A. Arminui. — Gavome rašinėlį ir pora iškarpų iš anglų laikraščio. Ačiu už viską, bet "Keleivin" nedėsime, nes neverta tą raketierių reklamuoti.

F. Valavetchui. — Prenumeratą ir laišką gavom. Ačiu.

J. E. Česnučiui. — Knygos "Namų Daktaras" neturim, bet turim "Sveikata." Kaina $2.50, atiduodam už $2.00.

W. Babavičiai. — Tamstos pranešimas apie tėvelių jūbilėjų pasiekė mus pervėlai. Kaip parodo pašto antspauda, jis buvo išsiustas iš Newburyporto Oct. 4, o pas mus atėjo Oct. 9. "Keleivis" buvo jau atspausdintas ir išsiuntinėtas.

P. Glebauskienei. — Rekordų neturim.

BEPARTYVĖS SĄJUNGOS ATSIŠAUKIMAS

Henry Kaiser, Bepartyvės Sajungos Balsuotojams Lavinti pirmininkas, svetimų kalbų spaudai išleido šitokį atsišaukimą:

"Šiais metais, nors ir karui siaučiant, Amerikos žmonės vėl balsuos; tai bus vieni iš nedaugelio pasaulio laisvų rinkimų. Amerikos žmonės įrodys demokratuos stiprybę. Balsavimo budelės maloniai priims visus balsuotojus, ar jie bus seni, ar jauni piliečiai, visi bus vienodai laukiami ir svarbus

"Paskutiniuoju laiku atsirado balsuotojų skaičiaus nukritimo pavojus, nes labai daug musų sunų ir brolių išėjo į karą, o kiti esame daugiau susirupinę karu nei politika. Bet tikrumoje karas ir musų laisvė ir brangiausios teisės šioje šalyje yra glaudžiai susiję su balsavimu. Todėl kad visos nuomonės butų atstovaujamos, visi balsuotojai yra reikalingi, kad butu tikra, jog ši šalis yra valdoma visų žmonių.

"Šioje balsavimo pareigoje, musu svetimgimiai piliečiai neša vpatingą atsakomybę. Jie iš patyrimo žino, ką reiškia neturėjimas teisės balsuoti ir kaip tai veda į priespauda, vergiją ar mirti. Jie įvertina savo Amerikos pilietybę. Skaičiai rodo, kad musų nauiieji piliečiai naudojasi balsavimo teise labiau už musų senesniuosius piliečius ir yra tikresni amerikiečiai savo pasišventimu laisvam balsavimui.

"Balsavimuose dalyvaus ne vien tik vyrai, bet ir moterys. Motinos, išleidusios sunus į karines pajėgas ir dukteris į WAVES ir WACS, privalo balsuoti iš pareigos savo vaikams. Seserys ir žmonos privalo registruotis ir balsuoti. Moterų balsai pagelbės vaikų, šeimos ir namų gerovei.

"Balsavusieji žino, kad nieko nėra lengvesnio už balsavimą. Reikalinga yra tik užsiregistruoti registracijos metu, kad balsuotojo vardas įeitų į rinkikų sąrašą ir galėtų buti išbrauktas rinkimų dieną, kad tuo butų išvengta sukčiavimo. Svetur gimę piliečiai privalo atsinešti pilietybės dokumentus. Pats balsavimas yra tiek paprastas, kaip uždėjimas ženklo paišeliu ar paspaudimas mašinos mygtuko. Šeimos ir kaimynai gali kartu registruotis ir balsuoti, nes šis paprastas kaimyniškas veiksmas yra laisvės ir žmonių valdžios pagrindas.

"Jauni ir seni, vyrai ir moterys, visų yra aukščiausia pareiga balsuoti. Tik visi balsuodami galime išlaikyti laisvės žibintą pasauliui, kovojančiam dėl teisybės. Užsiregistruokite dabar, o lapkričio septintają dalyvaukite balsavime, kad įrodytumėte, jog žmonių valdžia gali buti išdidi ir stipri."

SIEGFRIEDO LINIJOS "DANTYS"

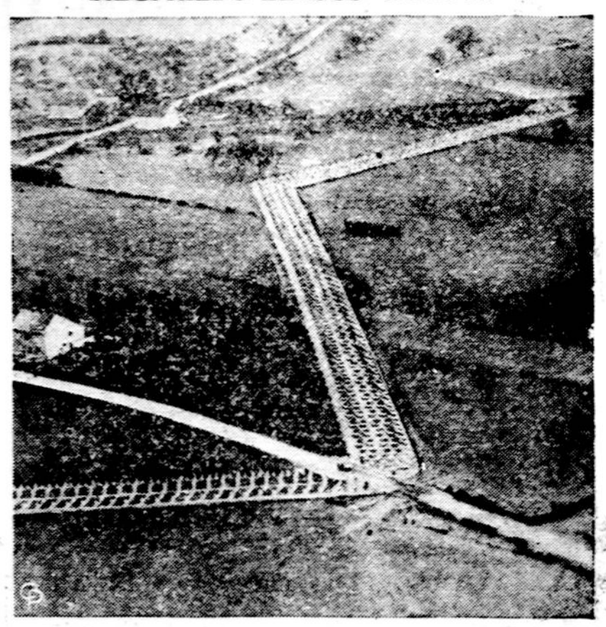

Ši nuotrauka buvo padaryta iš oro ir parodo matomąją Siegfriedo linijos dalį. Tai taip vadinami "smako dantys," kurių vokiečiai pristatė iš cemento ir plieno, kad alijantų tankai negalėtų pravažiuoti. Bet didžiuma Siegfriedo Linijos susideda iš požeminių fortų, kurie iš viršaus nematomi.

AMBASADORIUS JUGOSLAVIJAI

Iš dešinės pusės stovi Richard Patterson, kuris šiomis dienomis buvo prisaikintas kaip Amerikos ambasadorius Jugoslavijai.

PAJIEŠKOJIMAI

Reikalingas Bartenderis

Pageidaujamas pusamžis žmogus bartenderio darbui. Turi mokėti gerai angliškai. Gera alga, geras valgis ir kambarys. Biznio vieta ant kontrų, kur oras šviežias ir sveikas. Kreipkitės šiuo adresu:
MRS. NELLA GAVENAS,
Box 245, Black Horse Pike
Williamtown, N. J. (42)

Pajieškau Valterio Valiulio, kuris seniau gyveno Bostone. Kas žinot, kur jis randasi, malonėkit man pranesti, pasakysiu širdingą ačiu.
FELIKS DUBZINSKI,
158 Lowell St., Gardner, Mass.

APSIVEDIMAI.

Pajieškau apsivedimui draugo, kuris sutiktų pas mane gyventi, nes turiu gražioj vietoj nuosavybę. Aš esu 50 metų amžiaus našlė, gražaus sudėjimo, linksmo budo, draugiška, myliu gražiai gyventi. Vyras gali but ir negražus, tik ne girtuoklis ir pasiturintis. Pikčerių nesiųskit, nes atsakymą duosiu tik ant patinkamų ir teisingų laiškų. (41)
MRS. PETSENE,
125 42nd St., Brooklyn 20, N. Y.

Pajieškau gyvenimui draugo, laisvu pažiurų. Aš esu sveika, gražiai atrodau ir linksmo budo. Myliu ramų gyvenimą. Mėgstu biznį, bet galiu ir ant ukės gyventi. Atsiliepkit tik apie 49 iki 57 metų amžiaus. Malonėki trašyti šiuo adresu: (42)
MRS. ANNA BALANDA,
General Delivery, Post Office,
Chicago, Ill.

Užsirašykit Amerikos
LIETUVIŲ NAUJIENAS
Mėnesinis žurnalas, 28 puslapių, paveiksluotas ir daug skelbimų. Kaina $1.00 metams. Adresas: (52)
LIETUVIŲ NAUJIENOS
332 N. 6th St., Philadelphia 6, Pa.

TIKRAI GERI PREPARATAI

ALEXANDER'S CASTILE OLIVE OIL SHAMPOO

Padarytas iš tikro jo Castile muilo, [illegible] leiskanas ir visokius kitus nešvarumus ir [illegible] da. 50c. už bonką.

ALEXANDER'S HAIR REFRESHING TONIC

Aliejų ir Odą Gydančių Vaistų Mišinys. Pažymėtina gyduolė dėl plaukų šaknims ir Odos gydymui. 50 centų už bonką.

Pasižymi savo gerumu. Prisiunčiam per Paštą į visas dalis Suvienytų Valstijų.

ALEXANDER'S CO.
474 W. BROADWAY
SOUTH BOSTON, MASS.

KOKIUS DIEVUS ŽMONĖS GARBINO SENOVĖJE?

Knygoje aprašomi Dievai, pradedant nuo saulės garbintojų iki pat krikščionių gadynės.

Senovės Lietuvių Žinyčia

Ypatingai dabartinės krikščionybės gadynėje kiekvienas turėtų perskaityt, nes tik tada galės aiškiai suprasti Dievo buvimą.

Knyga didelio formato, turi 271 puslapį. Kaina popieros apdarais —1.00; audimo apd.—$1.25. Pinigus galima siųsti popierinį dolerį arba "Money Orderį". Adresuokit sekančiai:

KELEIVIS, 636 Broadway, So. Boston, Mass.

Karas Europoje

Jei norite žinoti apie karą ir kitus pasaulio įvykius, tai skaitykite "Naujienas".

"Naujienos" yra pirmas ir didžiausias lietuvių dienraštis Amerikoje.

Užsirašykite "Naujienas" šiandien. Naujienų prenumerata metams Amerikoje (išimant Chicagą), $6.00. Chicagoje ir Europoje—$8.00.

Money Orderį ar čekį siųskite:

"NAUJIENOS"

1739 South Halsted Street
CHICAGO, ILLINOIS
Susipažinimui kopija pasiųsima veltui

MOTERIMS PASISKAITYT

ŠĮ SKYRIŲ TVARKO
M. MICHELSONIENĖ.

KAIP PASIDARYT NAMIE GERO VYNO

Čia papasakosim, kaip vyną pataria daryti J. O. Miltier, kuris yra plačiai pagarsėjęs kaip geriausis vyno gamintojas. Štai jo receptas:

Norint pasidaryti gero vyno, reikia turėti gerą sklepą, švarias bačkutes, spaustuvą ir kitus reikalingus įrankius. Viskas turi but ko švariausia. Vyno skonis pareina daugiausia nuo tų bakterijų, kurios padaro rugimą. Jeigu bačkutė ar kiti indai bus nešvarus, tai į vyną įsigaus kenksmingų bakterijų ir jos pagadins vyno skonį. Tokių kenksmingų bakterijų gali įsigauti į vyną iš oro, ypač jeigu vynas bus pilstomas nešvariame sklepe, kur yra pelėsių, puvančių malių, raugintų kopustų ar kitokių daržovių. Todėl prie vyno darymo reikalinga ko didžiausia švara ir tyras oras.

Vynuogės turi but gerai nunokusios, nes tik tuomet jos turi mažiausia rugšties ir geriausį skonį. Skinti jas reikia sausam ore. Rupestingai perrinkti, ir visas žalias ar sugedusias uogas išmesti. Gerąsias uogas sutraiškyti arba sumalti tam tikroj mašinoj, jei kas tokią turi.

Malant uogas mašinoj, reikia nustatyti ją kiek rupiau, kad nesumaltų vynuogių sėklų, nes tai pagadins vyno skonį. Jei kas nori, kad vyno spalva butų tamsi, tai reikia palaikyti sumaltas uogas kelias valandas su žievėm. Juo ilgiau sunka stovės su žievėm, tuo daugiau ji pritrauks spalvos iš jų ir tuo tamsesnis bus vynas. Uogas traiškant ar malant, sunką geriausia pilti į molinius ar emeliuotus puodus. Geriausia tam tinka moliniai kubiliukai po 5 ar 10 galionų.

Kai visos uogos bus sumaltos ir pastovės kiek reikia, tuomet reikia tą košę dėt į maišą, padarytą iš reto, bet stipraus audeklo, ir spausti spaustuvu. Bet spaustuvas ir maišas turi but labai švarūs. Maiša patartina išvirinti, kad nebutų jame jokių bakterijų.

Išspaustą sunką reikia supilti sklepe į bačkutę, kuri taip pat turi but labai švari. Bačkutė turi but apymilnė, bet ne visai pilna. Reikia palikti kelis colius vietos gazams rinktis. Tuomet ikalt gerai pritaikytą špuntą, per kurią pirma reikia išgręžti nedidelę skylutę. Į tą skylutę reikia įtaisyti guminę tubą (paipą), tik nepergiliai, kad galas nepasiektų vyno. Antrąjį jos galą nuleisti į kokį nors indą su šaltu, švariu vandeniu. Tas galas turi but įleistas į vandenį 4 colius, kad oras neisigautų į bačkutę.

Jei sklepas ne peršaltas, tai už kokių dviejų-trijų dienų sunka bačkutėj jau pradės rugt. Vandeny, į kurį įleistas tubos galas, pradės bėgti burbuliukai. Tai bus fermentacijos gazai iš bačkutės.

Fermentacija arba rugimas tęsiasi nuo 2 iki 3, o kartais ir iki 4 savaičių. Kai iš tubos burbulų jau nesimatys, arba matysis labai retai, sykį i kokias dvi-tris minutes, tai bus ženklas, kad rugimas jau pasibaigė.

Tuomet špunta su tuba išimti, bačkute dapildyti likusia sunka ligi pat viršaus ir lengvai užkimšti kita špunta, kurioj nėra skylės (arba galima toj pačioj špuntoj skylę užkalti). Tegul dabar taip pastovi vieną savaitę. Tuomet gerai bačkutę užkalti ir daugiau niekò nereikia daryti.

Taip užkalta bačkutė turi stovėt kokius keturis-penkis mėnesius, iki ateinančio vasario ar kovo. Tada bačkutę atkalti atsargiai, kad nesukratyti. Vynas turi but jau tyras, kaip stiklas. Dabar jį su tubos pagalba patartina perpilti į kitą švarią bačkutę, paliekant visas nuosėdas pirmutinėj, vėl gerai užkalti ir palikti ramybėj, kol bus reikalas vartoti. Jeigu po metų laiko vyną vėl perpilti į kitą švarią bačkutę, atskiriant sukritusias ant dugno nuosėdas, tai jo skonis da geriau pasitaisys. Vyno skonis ir kvapsnis taisosi su laiku. Juo jis senesnis, tuo geresnis.

Ant galo reikia da padaryti svarbią pastabą, butent tą, kad vynas visuomet suges, pavirs į acta, jeigu dažnai bačkutę atidarinėsite ir oro jon įleisite. Todėl bačkutė visuomet turi but pilna. O sykį ją praėmus, vyna patartina supilstyt į butelius ir gerai užkimšti.

Reikia da žinoti ir tai, kad pats savaimi vynas niekuomet negali įgyti daugiau stiprumo (alkoholio), kaip 14 procentų, nes pasiekes 14 procentų, alkoholis užmuša fermentacijos bakterijas ir rugimas tuomet turi sustoti. Todėl norint, kad vynas butų stipresnis, kaip 14 procentų, prie jo reikia pridėti atskiro alkoholio. Vyno sustiprinimui geriausia tinka brandė arba konjakas.

NUBAUSTOS UŽ ŠNIPINĖJIMĄ

Čia matosi vokiečių moterys bei merginos alijantų teisme Vokietijoj. Jos buvo suimtos užgintame rajone **ir nuteistos** užmokėti po 2,000 markių pabaudos arba **atsėdėti** po 6 mėnesius kalėjime.

PRIDĖČKAI PAMARGINA DRAPANAS

Čia turim kelis pavyzdžius, kurie parodo, kaip prijuostė, kaklaraištis ir kiti maži pridėčkai pagyvina ir pagražina drapanas.

Tos Tarybos...

Einu miestan. Oras toks suniuręs, dangus apsiniaukęs, rodos, tik ims ir pradės lyti. Tokiame ore nėra jokio malonumo vaikščioti. Verčiau imsiu busą, manau sau. Kaip tik čia ir busas. Keliautojų nedaug, kur nekur pasiskirstę sėdi. Užpakaly manęs dvi "leidės" kalbasi lietuviškai:

"Aš tiem ruskiam nieko neduosiu, nieko!" piktai kalba senesnioji. "Caras nulupo lietuviams po kelias skuras, o dabartiniai raudonieji jau visą Lietuvą baigia naikinti, ir čia da rinkliavą daro. Jie visi ruskiams parsidavę!"

"Aišku, kad ruskiams nereikia aukoti, ba ir jie mum nieko neduoda. Reikia žiurėti, kam aukoji, ba ne visi maskoliams renka," aiškina jaunesnioji.

"O katrie jau čia ne ruskiai? Tarybos Rusijoj, tarybos pavergtoj Lietuvoj, o dabar atsirado da ir Amerikos lietuvių taryba!"—vis piktai ginčyjasi pirmoji.

"Taryba, tai juk lietuviškas žodis," aiškina jai jaunesnioji.

"Tai kas kad jis lietuviškas, bet jis rusiškai atsiduoda ir aš jo nemyliu. Kodėl seniau to vardo nereikėjo? Seniau buvo draugijos, seimai, organizacijos ir kitoki užvardinimai. Tik bolševikams užėmus Lietuvą komunistai tą varda iškepė, o dabar jau visi jį įsikando. Sakau tau, kad man tas vardas nepatinka!" — karščiavosi senyva lietuvė.

Tuo tarpu busas privažiavo mano stotį ir turėjau išlipti, negirdėjus to įdomaus ginčo užbaigos.

Vargo Duktė.

Belgijos himnas "La Brabanconne" buvo parašytas 1860 metais.

IŠ KUR KILĘ VALGOMI DAIKTAI?

Atsisėdę prie stalo mes **paprastai ne nepagalvojam, iš kur yra kilę** tie daiktai, **kuriuos mes dabar** valgome. O tuli jų yra kilę labai toli. Pavyzdžiui, Amerikos pieninių tarybos leidžiamas "Household Nutrition" sako:

Salierai yra iš Vokietijos.
Svogunai iš Egipto.
Obuoliai ir grušios iš Europos.
Špinakai iš Arabijos.
Valakiški riešutai ir persikai (pyčės) iš Persijos.
Agurkai iš rytų Indijų.
Kvitės (quince) iš Kretos.
Ridikučiai iš Kinų ir Japonijos.
Žirniai iš Egipto.
Krienai iš pietų Europos.
Aiskrymas iš Italijos.

VALDŽIA ĮSPĖJA FARMŲ PIRKĖJUS

Agrikulturos Departamentas Washingtone išleido įspėjimą tiems žmonėms, kurie dabar perka farmas, tikėdamiesi pralobti ar pasidaryti gerą pragyvenimą, kuomet farmų produktai tokie brangus.

Departamentas įspėją tokius žmones, kad neilgai farmų produktai bus tokie brangus, kaip dabar. Jų kilimas pasiekęs jau aukščiausio laipsnio ir nuo dabar galima tikėtis tiktai kainų kritimo.

Apie farmų klausimą verta pakalbėti plačiau, nes daug musų skaitytojų yra farmerių, o kiti gal dar projektuoja keltis į farmas.

Farmų kainos per šį karą smarkiai pakilo. Tam buvo dvi priežastys: viena priežastis buvo ta, kad pakilo farmerių pajamos; o kita buvo ta, kad daug kas norėjo išvengti karo tarnybos. Kadangi farmeriai buvo nuo tokios tarnybos paliuosuoti, tai daug nuėjo farmeriauti, nors toks darbas jiems ir nepatinka. Kadangi daugiau buvo farmų pirkėjų, negu pardavėjų, tai farmų kainos pakilo.

Karui pasibaigus, daug kas norės tų farmų nusikratyti. Bus daugiau pardavėjų, negu pirkėjų. Todėl farmų kainos galės pusėtinai nukristi.

NAUDINGI PATARIMAI

Kad išimti užsisenėjusias žolės dėmes iš skalbiamų drabužių, reikia dėmė gerai ištrinti malesu ir palaukus keliatą valandų gerai išplauti, o dėmė visai pranyks. Šviežiai sutėršti žole drabužiai galima išvalyti alkoholium.

Įdėkite medinių anglių (charcoal) į puoduką arba kita koki inda ir pastatykit ant virtuvės šaldytuvo lentynos, o tas prašalins valgomų daiktų kvapą.

Kad sidabriniai daiktai nepajuostų, reikia juos suvynioti į minkštą (tissue) popierą ir laikyt gerai uždarytoj vietoj. Taip apsaugotas sidabras išbus šviesus per eilę metų.

RACIJŲ KNYGUTĖS KALENDORIUS.

Mėsai ir riebalams.—Visos raudonos stampos nuo A8 iki Z8 yra geros neribotam laikui.

Taip pat yra geros neribotam laikui raudonos stampos nuo A5 iki K5. Kiekviena reiškia 10 pointų.

Kenuotoms daržovėms ir vaisiams. — Visos mėlynos stampos nuo A8 iki Z8 yra geros neribotam laikui.

Taipgi neribotam laikui galioja mėlynos stampos nuo A5 iki R5. Kiekviena stampa reiškia 10 pointų.

Cukrui. — Cukraus stampos Nr. 30, 31, 32 ir 33 duoda po 5 svarus cukraus ir galioja neribotam laikui. Be to, stampa Nr. 40 duoda 5 "ekstra" svarus cukraus prezervams.

Čevcrykams. — Stampos su orlaiviais Nr. 1 ir Nr. 2 iš Trečiosios knygutės geros neribotam laikui.

"Keleivio" Knygų Katalogas

Istorija, Kritika, Polemika, Beletristika, Poezija, Jumoristika ir kitos. Visos geros, visos įdomios ir naudingos.

AR BUVO VISUOTINAS TVANAS?

Bažnyčia sako, kad buvo, o mokslas sako, kad nebuvo. Jeigu buvo, tai kaipgi Nojus butų galėjęs surinkti į kelias dienas visų veislių gyvunus, kurie gyvena išsimėtę po visą žemės kamuolį? Kaip jis galėjo tuos gyvunus prastoj savo arkoj sutalpinti? Iš kur ėmėsi tiek vandens, kad visą žemę apsemtų? Kur tas vanduo dabar yra? Kaip iš Nojaus šeimynos galėjo atsirasti po tvano juodveidžiai ir kitų veislių žmonės? Šitie ir šimtai kitų klausimų, į kuriuos negali atsakyti jokis kunigas, yra nuosakiai ir aiškiai išdėstyti šitam veikale. Knyga be galo įdomi. Kas žodis—tai faktas; kas sakinys—tai naujas kunigų argumentas griuva. Mokslas ir mokslas nuo pradžios iki galo. Kaina ..... 25c.

LIETUVIŲ ŠEIMYNOS ISTORIJA JUŠKEVIČIAUS DAINOSE.

Jei nori žinoti, kaip senovėje lietuviai gyveno, tai perskaityk šitą knygą. Iš jos sužinosi, kad vyrai turėjo daug pačių, o žmonos po kelis vyrus. Labai užimanti ir pamokinanti knyga. Su paveikslais. Kaina .... 50c.

BYLA DETROITO KATALIKŲ SU SOCIALISTAIS.

Dalijant Detroito lietuvių socialistams plakatus netoli nuo bažnyčios, kunigo pakurstyti brostvininkai užpuolė juos ir žiauriai surmušė. Socialistai iškelė užpuolikams bylą, kuri ir yra šioj knygutėj aprašyta, su visais teismo rekordais ir liudininkų parodymais. Kaina ....., 25c.

SOCIALIZMAS IR RELIGIJA.

Labai įdomi knygutė šituo svarbiu klausimu. Ją turėtų perskaityti kiekvienas katalikas ir socialistas. Parašė E. Vandervelde, vertė Vardunas. Kaina ..... 10c.

MATERIALISTIŠKAS ISTORIJOS SUPRATIMAS.

Ši knygelė aiškina proletariato filizofijos mokslą. Jei nori žinoti, kas gimdo pasaulyje įvairiausius nuotikius, tai perskaityk šitą knygelę. Kalba labai lengva. Knyga protaujantiems darbininkams neapkainuojama. Kaina 25c

SOCIALIZMO TEORIJA.

Šis veikalas trumpais ir aiškiais faktais parodo, kaip iki šiol keitėsi draugijos formos, ir kodėl turės buti pakeistas kapitalizmas. Kaina 25c

EILĖS IR STRAIPSNIAI.

Šioj knygoj telpa 23 gražios eilės, daugybė straipsnių, juokų ir tt. Puikiai ilustruota. Kaina 25c

AMERIKOS MACOCHAS.

Arba kaip Romos katalikų kunigas Hans Schmidt New Yorke papiovė savo meilužę, Oną Aumuller'aitę. Knygelė su fotografiškais atvaizdais. Kaina ..... 10c.

DĖLKO REIKIA ŽMOGUI GERT IR VALGYT?

Valgyt ir gert reikia dėl to, kad norisi, atšaus nepagalvojęs žmogus. Bet dėl ko gi norisi? Dėl ko be valgio žmogus silpsta? Ir dėlko vienas maistas duoda daugiau spėkų, kitas mažiau? Dėlko žmogui reikia cukraus, druskos ir kitu panašių dalykų? Kodėl jam reikia riebalų? Šituos klausimus suprasi tiktai iš šios knygutės. Parašė D-ras G-mus. Kaina .. 15c.

Pekla

BROŠIURA SU PEKLOS ŽEMĖLAPIU IR KITAIS PAVEIKSLAIS.

Parašė
A. M. METELIONIS.

Kunigai gąsdina tamsuolius amžina peklos ugnimi ir už pinigus apsiima kiekvieną išgelbėt nuo amžinų kančių pragaro liepsnose. Bet šios knygos autorius parodo, kad visa tai yra melas ir apgavystė, nes peklos visai nėra. Jisai parodo, kad toj vietoj, kur Biblija sako buvus kitąsyk pekla, dabar kopustai auga. Ir pridėtas "peklos" žemėlapis tatai patvirtina.

Kaina 25 centai.

Knyga gaunama "Keleivio" Knygyne.

Adresas: "KELEIVIS"
636 BROADWAY,
SO. BOSTON, MASS.

Taipgi ir pas
A. M. METELIONĮ
7747 Navy Avenue,
Detroit, Mich.

LENGVAS BUDAS IŠMOKT ANGLIŠKAI.

Rankius reikalingiausių žodžių ir pasikalbėjimų. Ši knyga sutaisyta taip lengvai ir suprantamai, kad kiekvienas gali greitai išmokt kalbėt angliškai. Joje telpa netik atskiri žodžiai, bet ciėli sakiniai, pasikalbėjimai darbo jieškant, važiuojant kur nors, nuėjus krautuvėn, pas daktarą, pas barzdaskutį, pas kriaučių ir tt. Su fonetišku ištarimu ir gramatika. Antra padidinta ir pagerinta laida. Sutaisė St. Michelsonas. Pusl. 95. Kaina 35c

KAIP TAPTI SUVIENYTŲ VALSTIJŲ PILIEČIU?

Aiškiai išguldytl pilietybės įstatymai su reikalingais klausimais ir atsakymais lietuvių ir anglų kalbose. Antra peržiurėta ir pagerinta laida. Kaina ..... 25c.

ŽEMAITĖS RAŠTAI KARĖS METU.

Lietuvos Šelpimo Fondo leidinys. Su rašytojos paveikslu, 126 puslapiai. Kaina ..... 50c.

KUNIGŲ CELIBATAS.

Ši knygelė parodo, kodėl Romos popiežiaus kunigai nesipačiuoja. Čia išaiškinta visa jų bepatystės istorija, jos pasekmės ir doriškas dvasiškijos nupuolimas. Šią knygą turėtų perskaityti kiekvienas vyras, tevas ir jaunikaitis, kurie geidžia, kad jų moterįs, dukterįs ir mylimosios nepapultų į tokią kunigų globą. Parašė kun. Geo. Townsend Fox, D. D., sulietuvino Ferdinand de Samogitia. Kaina ..... 25c.

KODĖL AŠ NETIKIU Į DIEVĄ?

Laisvamanis čia pasako, kodėl jis negali tikėti. Pilna argumentų, kurių nesumuš joks jezuitas. Kaina tos knygutės ..... 20c.

KURGI VISA TAI NYKSTA?

Kur nyksta visi tie lobiai, kuriuos žmonės kuria per amžius? Šį intriguojantį politiškai-ekonomišką klausimą aiškina garsusis Vokietijos socialdemokratų teoretikas Karl Kautsky. Kaina ..... 10c.

SIELOS BALSAI.

Puiki knyga, daugybė labai gražių eilių ir dainų. Daug gražių, spalvuotų paveikslų. Popiera gera ir spauda graži. Parašė J. B. Smetstorius. 221 puslapių. Audimo apdaras .. $1.25

BIBLIJA SATYROJE

Tai Biblijos pašaipa. Į Kananą tos knygos nepaliedžia. Labai juokinga su 379 puikiais paveikslais, perstatančiais įvairius nuotikius nuo prieš sutvėrimo pasaulio iki užgimimo Kristaus. Įgijęs šią knygą niekas nesigailės. 382 puslapiai. Kaina $1.00

KUR MUSŲ BOČIAI GYVENO?

Biblija sako, kad pirmutiniai žmonės gyveno Rojuje. Bet mokslas Roju visai atmeta. Mokslas mano, kad žmonijos lopšinė buvo šiaurėje. Ir ši knyga parodo, kodėl taip manoma. Labai įdomus ir pamokinantis skaitymas. Kaina ..... 25c.

LIETUVOS RESPUBLIKOS ISTORIJA.

Šitas veikalas parodo, kaip nuo 1905 metų revoliucinės Lietuvos spėkos vedė kovą su caro valdžia, ir kaip tuo pačiu laiku kunigai tą valdžią rėmė ir gynė; kaip paskui revoliucija įėmė viršų, kaip Lietuva likos paliuosuota iš po caro valdžios ir kaip ji buvo apskelbta respublika. Pridėtas didelis spalvuotas žemlapis parodo atsteigtos nepriklausomos Lietuvos rubežius ir kaip šalis yra padalyta į apskricius. Tai yra vienatinė knyga, kuri parodo, kaip gimė Lietuvos Respublika. Čia telpa visi svarbesni dokumentai: Steigiamojo Seimo nutarimai, taikos sutartis su bolševikais, sutartis su latviais, aprašymas visų musų su lenkais ir tt. Yra tai ne knyga, bet tiesiog žibintuvas, kuris apsviečia visą Lietuvą iš toliau ir iš vidaus. Kaina $1.00

DŽIAN BAMBOS SPYČIAI.

Ir kitos fonės. Daugiau juokų, negu Amerikoj munšaino. Šioje knygoje telpa net 72 "Džian Bambos spyčiai," eilės, pasikalbėjimai, humoristiški straipsniukai ir juokai. Antra pagerinta laida. Kaina ..... 25c.

APIE DIEVĄ, VELNIĄ, DANGŲ IR PRAGARĄ.

Parašė garsus Biblijos kritikas Ingersolas. Kaina ..... 25c.

MONOLOGAI IR DEKLAMACIJOS.

Šioje knygoje telpa daugybė naujų, labai gražių ir juokingų monologų ir deklamacijų. Visokios temos: darbininkiškos, revoliucionieriškos, tautiškos, humoristiškos ir laisvamaniškos. Visos skambios, visos geros. Tinka visokiems apvaikščiojimams, baliams, koncertams ir tt. Antra pagerinta laida. Kaina ..... 25c.

PAPARČIO ŽIEDAS.

Ir keturios kitos apysakos: (1) Nežinomas Vyras; (2) Žydinti Giria; (3) Klaida; (4) Korekta. Jose parodoma kaip žmonės paikai tiki į visokius prietarus, burtus ir tt. .... 15c.

LYTIŠKOS LIGOS.

Ir kaip nuo jų apsisaugoti. Parašė D-ras F. Matulaitis. Antra, peržiurėta ir papildyta laida. Kaina .. 25c.

ALKOHOLIS IR KŪDIKIAI.

Arba kaip tėvų vartojami svaiginamieji gėrimai atsilieps jų vaikams. Kas yra arba tikso kada nors buti kūdikių tėvais, butinai turėtų perskaityti šitą knygutę. Kaina 10c.

"Keleivis," 636 Broadway, South Boston, Mass.

Valstybininkai Ginčijasi

Kas Daryt su Nacių Vokietija

Pabaigoje pereito ir pradžioje šio mėnesio Amerikos spaudoje buvo žinių, kad prezidento Roosevelto kabinete eina vaidai. Jie kilę dėl pokarinės Vokietijos. Valstybės Karo ir Iždinės departamentams Rooseveltas įsakęs paruošti planą, kaip ir kas reikės daryt su nugalėta Vokietija. Po kurio laiko tas planas buvęs įteiktas prezidentui, bet jis pareiškęs didelio nepasitenkinimo ir gražinęs jį jo autoriams, kad paruoštų geresnį.

Tada ir prasidėję vaidai. Pasirodę, kad vyriausieji šio plano autoriai buvo karo departamento žmonės, o jiems pritarę valstybės departamento pareigūnai, išskiriant sekretorių Hull, kuriam šis planas taipgi nepatikęs.

Paaiškėję ir daugiau, butent: federalės iždinės departamentas, su sekretorium Morgenthau priešakyje, turi visai kitokį planą.

Žinias apie nesutikimus Roosevelto kabinete pirmieji paskelbė kolumnistas D. Pearson ir "New York Times" bendradarbis Arthur Krock. Bet aiškesnį tų planų aprašymą pirmasis davė bankininkų organas "Wall Street Journal," o kiek vėliau ir Associated Press žinių agentura.

Ryšium su tuo prasidėjo ir diplomatų "batalija." Londone reikšta daug nepasitenkinimo tuo, kad Washingtono kanceliarijos nemoka išlaikyti sekreto ir pila vandenį ant nacių propagandos maluno.

Prezidentui Rooseveltui beliko tik viena išeitis — pasišaukti spaudos atstovus ir jiems pareikšti, kad visos kalbos apie nesutikimus jo kabinete neturi jokio pagrindo; kad žinios apie tai, kas norima padaryt su nugalėta Vokietija, toli prasilenkia su tikrove.

Spauda pakartojo Roosevelto pareiškimą, bet amerikietis nieko naujo iš to nepatyrė. Tai dėl to, kad prezidentas Rooseveltas nepasakė, kokia yra jo minėtoji "tikrovė."

Iš to sekė daugiau kalbų ir daugiau spėliojimų. New Yorko dienraštis "PM" davė "naujų ir papildomų žinių." Jos yra tokios: mes nieko tikro nežinome ir taip nesakome, bet musų turimos žinios yra tokios: karo eigos stebėtojai-ekspertai manė, kad lapkričio mėnesyje nacių Vokietija turės kapituliuoti ir buvo gyvas reikalas turėti bet kokį planą, kas su nugalėta Vokietija daryti. Pasekoje atsirado ne vienas, bet du planai. Jie yra tokie:

Karo departamentas pasiulė:

Nugalėtą Vokietiją turi okupuoti trijų valstybių armijos — Amerikos, Anglijos ir Rusijos.

Nacių partijos vadai turi but atiduoti į teismo rankas.

Vokietija turi mokėt reparacijas, veikiausia per penketą metų.

Kad Vokietija pajėgtų mokėti reparacijas, leidžiama veikti vokiečių industrijoms ir atstatomos tos, kurias sugriovė alijantų aviacija.

Bet Vokietija turi but nuginkluota.

Sunaikinama ginklų gamyba, lėktuvų gamyba ir Vokietijos prekybos laivynas. Kitos industrijos gauna alijantų kontrolę.

Kad toji kontrolė reikiamai veiktų, sudaromas specialus kontrolės aparatas, kuris veiks nugalėtoje Vokietijoje.

Toks buvęs karo departamento planas, kuriam pritaręs ir valstybės departamentas. Bet jam nepritaręs iždinės departamentas ir pasiulęs savo planą. To departamento galva, Morgenthau, pareiškęs, kad šis planas netikęs. Neužteksią nacių Vokietiją tiktai nuginkluoti ir nubausti tiktai nacių vadovybę. Ir neužtenka reparacijų mokėjimo per 5 metus. Vokietija negalės ir nenorės drumsti pasaulio ramybę, netik per 5 metus, bet už dešimties metų, baigus mokėt reparacijas. Pavojus atsiras vėliau, kada bus pamirštas nacių teroras. Tik vėliau bus paleistos į darbą "galingos įtakos," kaip buvo po pereitojo karo. Toms "galingoms itakoms" padės atstatyta vokiečių industrija. Išskiriant rusus, kurie neturi geros industrijos, nei Anglija nei Amerika neturės kur dėti gautu reparacijų — tiek prekių, tiek pinigų! Prekės kenks anglų ir amerikiečių industrijoms, o gauti pinigai bus investuojami toje pat Vokietijoje, kad toji industrija galėtų daugiau plisti ir neišvengiamai konkuruoti anglų ir amerikiečių industrijas. Taip juk buvo po pereitojo karo, ir tas atvedė prie antrojo pasaulinio karo. Taip gali but ir po šio karo. Iždinės departamentas todėl pasiulęs šitokį planą:

Bausti nacišku kriminalistus ir okupuoti Vokietiją.

Iš nugalėtos Vokietijos nereikalauti jokių reparacijų.

Aliantų okupacija Vokieti jai turi baigtis taip greitai, kaip tatai bus galima, bet joje paliekama veikti ekonominės kontrolės komisija.

Francuzijai tenka Saaro sritis, labiausia industrializuotas Vokietijos kraštas.

Kitas vokiečių industrijos centras, Ruro klonis, atiduodamas tarptautinei kontrolei.

Stambiosios vokiečių industrijos įrengimai Ruro klonyje — mašinerija ir kitkas — atiduodami kaimynėms valstybėms, kaip atlyginimas už vokiečių padarytus joms nuostolius. Vokiečių anglies kasyklos kuriam laikui turi but uždarytos.

Jokiu budu neleisti, kad Vokietija turėtų stambiają industriją. Jai užtenka lengvosios - smulkiosios industrijos, ypač žemės ukio mašinų.

Kiek tai liečia rytų Vokietijos industrializuotas sritis, jų sunkiosios industrijos įrengimus pavesti Rusijai, kaip atlyginimą už rusams padarytus nuostolius.

Iždinės departamentas manąs, kad šitaip padarius, Vokietijai bus atimta galimybė ruoštis naujam karui. Net jeigu pas vokiečius da reikštųsi ir tokios nuotaikos, kaip nacizmas ir fašizmas, Vokietija negalės kariauti. Tuščiomis rankomis nei fašistas, nei nacis juk nebėgs naujo lebensraumo jieškoti ir pasaulį užkariauti. Bet tai, savo keliu, reiškia ir daugiau, butent: pokarinės Vokietijos žmonių gyvenimo standartas turės nukristi, bus daugiau vargo ir skurdo. Pagaliau, ir pokarinei Europai bus blogiau: ji neturės industrinės Vokietijos dirbiniu, o savų gal nepajėgs įsigyti.

Tai tokie esą Roosevelto kabineto planai. Ar jie tikti, ar turima koks naujas ir geresnis planas — niekas to nežino. Pats Rooseveltas pasakė tiek: jo kabinete vaidu nėra ir šie planai prasilenkia su tikrove.

Tegul bus ir taip, bet šios šalies žmonės iš to nėra gudresni, o tuo tarpu visais garais veikia nacių propagandos malunas. Hitlerio propagandos ministeris Goebbels rėkia: vokiečiai, laikykitės, nes alijantai nori jus pasmaugti! Ir jie laikosi, bent šiuo tarpu. Pavyzdžiui, iš vieno Metz tvirtovės forto naciški fricai net liepsnojančiu aliejum vaišinami nesiskubino bėgti.

Galu gale, reikėtų turėti bet koks planas ir už jį vieningai stoti. Karo pabaiga ne už kalnų ir musų valstybės vyrai privalės ne tik planą turėti, bet ir jį vykinti. Kitaip bus naujas chaosas, kuris drums pasaulio ramybę.

—S. S.

Komunistai Prisipažino

Sako, Kad Jų Renkamos Aukos Eina Visiems Rusijos Žmonėms

Musų skaitytojai jau žino, kad lietuvių komunistų renkami drabužiai ir kitokios aukos nepasiekia Lietuvos žmonių. Amerikoje veikianti Russian War Relief organizacija neduoda užtikrinimo, kad lietuvių komunistų aukos pasieks jų kilmės žmones. Russian War Relief priimamos aukos yra siunčiamos į Rusiją ir ten paskirstomos komisarų nuožiura.

Komunistų spauda ir jų agitatoriai supyko, ėmė plusti ir fašistinti demokratiškai nusiteikusią Amerikos lietuvių visuomenę, ypač jos vadus, kam jie iškėlė aikštėn teisybę. Dabar komunistai atidarė savo šmeižtų kanuoles ir prieš National War Fundo pripažintą lietuvių organizaciją, Bendrąjį Amerikos Lietuvių Fondą. Apie musų fondą komunistų spauda skleidžia visokiausiu prasimanymų ir šmeižtų. Visų pirma, komunistai skundė Bendrą Lietuvių Fondą valdžiai; o kada tas nepaveikė, jie paleido darbon melą. Girdi, Bendrojo Amerikos Lietuvių Fondo pinigais bus šelpiami tik "smetonininkai." Iš 500,000 dolerių, kuriuos BALF gaus iš National War Fund, Lietuvos žmonėms neteksią "nei cento."

Šį melą jie skelbia nežiurint to, kad musų fondas darė ir daro pastangų pasiekti Lietuvos žmones. Jei tų žmonių jis nepasieks, tai bus kalta sovietų vyriausybė. Visi juk žino, kad trys ketvirtadaliai Lietuvos yra rusų armijos rankose ir Maskvos kontrolėje.

Kol kas, neturint budų ir kelių Lietuvos žmones pasiekti, musų fondas rupinasi tremtiniais ir pabėgėliais. Jų yra Švedijoje, Pietų Amerikoje ir kitur. Jų yra ir bolševikų Rusijoje. Pirmosios bolševikų okupacijos metu iš Lietuvos buvo ištremti tukstančiai žmonių, jų tarpe daug senelių, moterų ir vaikų. Aišku, jų buklė yra apverktina ir daroma viskas, kad tuos žmones kaip nors pasiekti ir sušelpti.

Sibyro taigose ištremtus lietuvius sovietų vyriausybė nepripažysta lietuviais; jie yra skaitomi Sovietijos piliečiais. Maskva neleidžia juos šelpti. Girdi, jais "rupinasi" sovietų vyriausybė. Bet nesunku suprasti, kaip ji rupinasi. Ir laisvėje gyvenantieji Rusijos žmonės juk neturi užtenkamai maisto, tai ką jau kalbėti apie lietuvius "poselencus," apie Sovietijos kalinius! Jie gauna tiek, ką paskiria koncentracijos stovyklos ar kalėjimo viršininkas. O jis niekada daug neskyrė. Priešingai, yra žinių, kad už menkiausį nusikaltimą tremtinio ir kalinio porcija sumažinama iki galutino minimumo.

Russian War Relief yra labdaringų amerikonų organizacija. Maskva ją pripažino ir, aišku, toje organizacijoje veikia daug jos žmonių, komunistų. Neturint galimybės susitarti su sovietų vyriausybe, Bendro Amerikos Lietuvių Šalpos Fondo pirmininkas Koncius kreipėsi į tą amerikonų organizaciją, prašydamas jos tarpininkavimo. Liepos 19 d. Koncius pasiuntė laišką Russian War Relief centrui. Antras laiškas buvo pasiųstas liepos 3 d.

Iki šiol neturima jokių rezultatų. Tenka manyti, kad tų rezultatų ir nebus. Bet užtai šioje amerikonų organizacijoje kas nors turi labai ilgus pirštus ir greitas kojas. "Draugas" Bimba jau turi abiejų Konciaus laiškų kopijas! Lietuvių komunistų spauda tuos laiškus įdėjo, o "draugas" Bimba ir savo komentarus pridėjo. Ot, girdi, jie įtarinėjo tą garbingą amerikonų organizaciją, o dabar patys į ją kreipiasi. Bet kol kas, Bimba da nesidžiaugia, kad "fašistai nudegė savo nagus" — negauna Russian War Relief tarpininkavimo. Mat, ir jis supranta, kad taip daryti butų perdaug žiopla. Butų įrodyta, kad rusų valdžios pripažinta organizacija negali šelpti lietuvių...

Ir išviso, Bimba yra daug atsargesnis. Savo rašte (citatą imam iš "Vilnies" už rugsėjo 26 d.) jis jau nesako, kad lietuvių komunistų renkamos aukos pasiekia Lietuvos žmones. Jis sako:

"Jos (Russian War Relief) siunčiama Tarybų Sąjungon pašalpa skiriama ne tik rusams, bet visiems Tarybų Sąjungos gyventojams — žmonėms visų tarybinių respublikų, nuo karo nukentėjusių."

Na, o kas buvo priešingas šelpimui "visų tarybinių respublikų" žmonių? Mes sakėme ir vėl pakartojame: gerai, kad yra šelpiami dėl karo nukentėjusieji Rusijos žmonės. Pašalpa jiems reikalinga.

Dalykas tačiau yra kitas. Mes smerkėme tik lietuvius komunistus, kurie apgaudinėja Amerikos lietuvius, sakydami, buk drabužiai ir kitokios aukos, kurias jie renka, pasiekia Lietuvos žmones! Dabar pats Bimba pripažįsta, kad tos aukos pasiekia **visus Rusijos žmones** — rusus, kirgizus ir kitus. Jei taip, tai ko rėkti ir šmeižti mus, kurie šitą tiesą pirmiau pasakėme?

Bimba turbut manė, kad jis gudriai daro, paskelbdamas BALF pirmininko Dr. Konciaus laiškus. Bet jis atliko meškos patarnavimą. Jei galų gale Bendrasis Amerikos Lietuvių Šalpos Fondas negaus Russian War Relief tarpininkavimo, tai da kartą bus įrodyta, kad bolševikų vyriausybė neleidžia šelpti lietuvių! Bus aišku ir daugiau, butent, kad komunistai begėdiškai melavo, kada iš geraširdžių lietuvių jie rinko drabužius ir kitokias aukas, sakydami, kad tos aukos eina Lietuvos žmonėms.

S. Strazdas.

Šimta-oktaniniam gazolinui pagaminti reikia suvartoti dvigubai daugiau aliejaus, negu reikia paprastam automobilių gazolinui.

Amerika Nenurims, Kol Nebus Įvykdytas Atlanto Čarteris

Taip pasakė Bendro Lietuvai Šelpti Fondo raštinės atidaryme New Yorko atstovas

Rugsėjo 26 d. įvyko oficialus BALF raštinės New Yorke atidarymas, kuriame dalyvavo per 60 žmonių: National War Fund, įvairių kitų tautų fondų, miesto, spaudos ir kitų įstaigų atstovai. Raštinės vieta: 19 West 44th St.

Programai vadovavo BALF pirmin., Dr. Juozas B. Koncius.

Principaliais kalbėtojais buvo New Yorko miesto tarybos pirm. Newbold Morris ir Lietuvos ministras P. Žadeikis iš Washingtono.

Gražia, lietuviams ir Lietuvai laimės linkinčia kalba, New Yorko miesto oficialusis reprezentantas palinkėjo ko daugiausia pasisekimo musų šalpos darbe. Jisai pabrėžė, kad New Yorkas, visada gelbėjęs visus nelaimėje, ir dabar šiltai gelbės ir Lietuvai, kaip gelbsti kitoms — trisdešimt vienai nuo karo nukentėjusiai tautai. Kaip tik dabar, esą, iki lapkričio 11 d. New Yorkas pasiryžęs sukelti $17,200,000 šalpos reikalams. Ir baigdamas kalbėtojas pabrėžė neturis baimės dėl Lietuvos likimo, jeigu Prezidentas Rooseveltas ir Britų premjeras Churchill, priėmę Atlanto Čarterį, jo laikysis. O kad tiedu vyrai savo žodžio laikysis, abejoti netenka. **Visa Amerika nenurimsianti, kol nebus įvykdytas Atlanto Čarteris!**

Lietuvos ministras Žadeikis pažymėjo, kad nors Lietuva pati nėra kariaujanti valstybė, bet budama tarp vokiečių ir rusų, pačiam karo fronte, labai nukentėjusi ir kenčianti. Juk joj karo frontas ir šiandien tebėra! Žadeikis reiškė vilties Lietuvai nepriklausomybę atgauti. Pažymėjo, kad apie 250,000 Lietuvos žmonių yra išgabentų ir pabėgusių; jiems reikės pagalbos.

Atidarymas pradėtas Amerikos, baigtas Lietuvos himnais, kuriuos vadovavo Barbora Darlys ir Marijona Kižytė.

Atidarymo dieną raštinė buvo išpuošta Amerikos ir Lietuvos vėliavomis, National War Fund literatura ir informacijomis apie šalpą Lietuvai. Tiek amerikiečiai, tiek kitų tautų šalpos vadai palinkėjo lietuviams ko daugaiusia laimės ir Fondui pasisekimo. Fondo sekretorė, p. Nora Gugienė, žvelgdama iš moteriško taško, įkurtuves pasistengė papuošti gėlėmis, kurioms parupinti savo artistiška skonį parodė p. Salomėja Čerienė, raštinės sekretorė.

Svečius savo lėšomis gražiai pavaišino K. F. Maspetho skyrius. Svečius priiminėjo ir vaišino tautiškais kostiumais pasipuošusios: Ona Valaitienė, Izabelė Laučkienė ir Aldona Valaitytė. Ne lietuviams, lietuviškos vaišės ir lietuviški kostiumai labai patiko.

Pažymėtina, kad buvo svečių ir iš toliau. Fondo vice-pirm. Nadas Rastenis iš Baltimorės, o Fondo direktorius Jonas Tuinila iš Bostono.

Po visų ceremonijų, BALF pirm., Dr. Koncius, visiems gražiai padėkojo. Tiek National War Fund, tiek kitų fondų atstovai, tiek ir amerikiečiu spauda Lietuvai šelpti įstaigą labai gražiai įvertino ir palinkėjo laimės jos kilniose pareigose, kas mums, lietuviams, duoda daugiau noro ir energijos dirbti.

Amerikos oficiozo teises įgijęs, "The New York Times" savo laidoje rugsėjo 27 d. gražiai apeigas aprašė.

"Kel." Korespondentas.

SIELOS BALSAI

GRAŽIOS EILĖS, DAINOS IR BALADOS.

Knyga papuošta daugeliu spalvuotų puikių paveikslų, 223 puslapių dydžio, apie 150 įvairių eilių.

JI PALINKSMINS JUSŲ LAISVAS NUO DARBO VALANDAS.

KNYGOJE YRA TRIJŲ RUSIŲ EILĖS:

TAUTIŠKOS, ŠEIMYNIŠKOS IR DARBININKIŠKOS

TIKRAI GRAŽI IR TURTINGA EILIŲ KNYGA.

Audimo apdarais $1.25.

Kiekvienas **turėtų papuošti savo knygyną** minėta knyga. Kiekvienas **nusipirkęs tą knygą pasidžiaugs.** Pinigus geriausia siųst **"Money Orderiu."** Popierinius galima siųsti tiesiog paprastame konverte, bet **reikia aiškiai užrašyti** savo ir "Keleivio" adresą ir nepamirškit **prilipyt už : centus** markę.

"KELEIVIS"

636 BROADWAY, SO. BOSTON, MASS.

TEISINGAS PATAREJAS

"Teisingas Patarėjas" aiškina daugiausia lyties ir sveikatos reikalus. Bet jis taip pat nušviečia ir daugybę kitų dalykų. Jis pasako beveik viską, kas žmogui reikia žinoti.

Tai yra vienintėlis veikalas, kuris neužims jūsų laiko ilgais pasakojimais ir nuobodžiais išvadžiojimais, bet trumpais ir aiškiais žodžiais pasakys jums atvirą tiesą: kas reikia daryt, o ko nereikia, kad butų galima be baimės naudotis gyvenimo smagumais ir nepadaryti klaidos. "Teisingas Patarėjas" atsakys jums net į tokius klausimus, kurių jūs kartais nenorėtumėt ir savo gydytojo klausti. Beveik kiekvienas lyties klausimas jame nušviestas, beveik kiekvienas "sekretas" išaiškintas.

Štai keliatas tų klausimų, kuriuos aiškina "Teisingas Patarėjas:"

Ką reiškia meilė ir iš kur ji pareina?

Kaip atsirado ir ką reiškia bučkis?

Ką reiškia "pirmosios nakties teisė," kuria seniau naudojosi kunigai ir dvarponiai?

Ką reiškia žliubinis žiedas? Balta jaunosios šlėbė? Jaunosios šydras? Ryžių barstymas jauniems ant galvų? "Medaus Mėnuo?"

Kas reikia jaunai merginai žinoti prieš ištekėjimą kad nepadaryti klaidos?

Kokio amžiaus geriausia tekėti ir vesti?

Kas reikia žinoti pirmą naktį? Šito nepasako jauniems nei tėvai, nei bažnyčia, nei mokykla. O klausimas labai svarbus, nes nuo jo priklauso gyvenimo laimė ar nelaimė. Bet ką visi slėpia, tą atvirai pasako "Teisingas Patarėjas."

Arba Gimdymo Kontrolės Klausimas. Turėt ar neturėt vaikų? Tai opiausis kiekvienos šeimynos klausimas. Ir "Teisingas Patarėjas" čia patiekia įdomių informacijų.

Ar galima nustatyt busimo kudikio lytis iš kalno? D-ras Reeder sako, kad galima, ir "Teisingas Patarėjas" paduoda jo nurodymus, kaip tai padaroma.

Kodėl tulos moterys neturi vaikų, kad ir labai nori? "Teisingas Patarėjas" ir šitą klausimą atsako.

Kokius vyrus moterys myli? Kokias moteris myli vyrai? Arba kokios moterys neprivalo tekėti? "Teisingas Patarėjas" pasakys jums viską.

Kas reikia žinoti, kad vaikai butų sveiki ir gražūs? Kaip turi užsilaikyti neščia moteris? Kaip reikia auginti kudikį?

Moteries anatomija ir fiziologija.

Kodėl kunigams turėtų but uždrausta kalbėt apie šeimyniškus reikalus?

Į visus šiuos klausimus "Teisingas Patarėjas" atsako aiškiai ir nieko neslėpdamas.

Knyga graži, su paveikslais, 223 puslapių, stipriais audimo apdarais.

Be to, "Teisingas Patarėjas" pasakys Jums trumpai ir aiškiai: Kaip prasidėjo pasaulis?—Iš kur ir kaip atsirado žemė?—Kaip atsirado žmogus ant žemės?—ir daug-daug kitų įdomių dalykų.

"Teisingo Patarėjo" parašymui buvo sunaudoti tokie mokslo veikalai, kaip Wellso "Pasaulio Istorija," Jordano "Evoliucijos Pagrindai," McCabe'o "Civilizacijos Evoliucija," Boelsche's "Žmogaus Evoliucija," D-ro Gates "Sexual Thruths" ir daugybė kitų. Tai kartu mokykla ir papuošimas namuose. Kaina $1.50 Užsisakykit "Teisingą Patarėją."

KELEIVIS

636 BROADWAY SOUTH BOSTON, MASS.

Vietinės Žinios

KOMUNISTŲ SORKĖS BOSTONE

"Bandwagonas," Browderis ir fajerverkai Simfonijos svetainėje

Pereito penktadienio vakarą Symphony Hall buvo suvaidinta komedija 'Bandwagon.' Joje yra pašiepiamas republikonų partijos kandidatas Dewey ir kiti.

Komedija vaidinta neva Politinės Akcijos Komiteto vardu, bet tai buvo gryniausias komunistų biznis. Iš New Yorko atvyko komunistu vadas Browder ir pertraukoje rėžė spyčių, o visą komandą darė komunistų senmergė Burlak.

Dėl šios komedijos buvo kilęs didelis trukšmas. Massachusetts Moterų Politinis Kliubas kreipėsi į miesto valdžią ir Symphony Hall savininkus, kad uždraustų tą komediją statyti. Miesto valdžia ir svetainės savininkai to reikalavimo nepatenkino. Tuomet kliubo narės, didžiumoje republikonės, nutarė pikietuot svetainę, kas ir padaryta. Manyta, kad gali kilt muštynės, bet ju nebuvo. Prie svetainės stovėjo slaptoji policija.

Bet pačioje svetainėje kilo tikra "trivoga." Kažin kas padėjo stiprių fajerverkų, kurie ekspliodavo. Gal butų kilusi ir panika, jei ne policija. Ši greitai viską išaiškino ir publika nurimo.

Dėl tų fajerverkų Burlak apkaltino moterų kliuba, o pastarasis kaltina pačius komunistus. Girdi, tuos fajerverkus komunistai padėjo tyčia, kad gauti publikos simpatijų "už persekiojimus."

Ir tikrai, komunistai mokėjo naudotis. Sprogus fajerverkam, Burlak'iutė šoko ant estrados ir ėmė rėkti: "Gerbiamieji, į šį smurtą turime atsakyti gausiomis aukomis!"

Komunistų kolektoriai ir kolektorkos tuoj pasileido po svetainę su kepurėm rankose.

Komunistų "sorkėm" nepatenkinti ir demokratai, nors Browderio kraudė juos "bustino." Jie sako, kad tokiu "bustinimu" komunistai tik kenkia demokratams.

Beje, bostoniečiai turi ir juoko. Pirm kelių dienų Rooseveltas pareiškė, kad jam nereikalinga komunistų talka. Reporterių klausiama, ką ji apie tą pareiškimą mano, Burlak'iutė tik sumykusi. Paskui ji susigriebė ir pasakė: "O vistik mes remsime prezidentą Rooseveltą!" Ryšium su tuo vienas reporteris pasakė:

"Burlak turi rambią skurą, ir bizunu plakama ji nenukrypsta nuo linijos."

—Rep.

Boston Edison Company sako

..ziurėk kad maistas butų visai atvėsęs dedant jį šaldytuvan. Karštas maistas pridaro garų ir eikvoja elektrą, nes motoras turi dirbt ilgiau.

Boston Edison Company

Gedvilas vis dar pyksta ant caro dėl atimto dvaro

Tėvas Jeronimas Gedvilas gyveno, gyveno ir paseno. Jam eina jau 92 metai. Daktaras jį ragina, kad pabaigtų gyventi iki 100 metų. Tėvas nesitiki taip ilgai gyvėnti, bet vis dėlto prieš mirtį norėtų atsilyginti caro valdžiai už padarytą skriaudą jo tėvui, ar tėvo tėvui.

Atsitikimas buvęs tokis. Kuomet Rusija pasiglemžė Lietuva, apie 100 metų atgal, ištikimi caro valdžiai lietuviai tada buvę apdovanoti žeme, dvarais. Jeronimo tėvas ar dėdukas irgi buvęs vienas iš tokių ištikimųjų ir gavęs didelį dvarą Šiaulių apskrity, važinėdavęs karietoje ketvertu stoniniu arkliu, su kučerium ir vadindavosi Gedvilovu. Jeronimas, gimęs 1852 metais, buvo dar mažas vaikas. Bet vistiek jis atsimena, kad jo tėvas, nors ir vadindavosi Gedvilovu, bet širdyje buvo lietuvis ir užtarė lietuvius "miatežos metais." Caras užtai supyko ir atėmė iš jo dvarą. Ponas Gedvilov nuėjęs ubagauti, o jo vaikai išsklido kas sau.

Jeronimas, budamas dar jaunas berniokas, atvyko į Bostono apylinkę. Nors jis čia išgyveno virš 70 metų, bet vis rengiasi nedovanoti caro valdžiai, nors jos senai jau nėra šiame pasaulyj.

Seniau tėvas Gedvilas čia organizavo draugijas, lankydavo lietuvius parengimus ir pats kibdavo nevienam kalbėtojui į akį. Dabar jis buna daugiau namie. Įdomu pasiklausyti, kaip jis pradeda: "Mes buvom, esam ir busiam lietuvia. Mes nenorem, kad mus valdytų rusa, prusa, ar palioka. Musų tauta yra sena ir mes patys galem valdytis."

—Lankytojas.

Advokatui Kalinauskui padaryta operacija

Adv. Kaziui Kalinauskui įsimetė į koją skaudulys, ir toks opus, kad reikėjo važiuoti ligoninen operaciją daryti. Girdėjom, kad dabar ligonis jau sveiksta.

Apgavo Lietuvos Dukterų ir Sunų Draugiją

Spalių 4 d. Cambridge Lietuvių Piliečių salėj buvo Lietuvos Dukterų ir Sunų Draugijos mėnesinis susirinkimas. Salėn inėjus tuoj matėsi kaž-kas nepaprasto. Tuoj paaiškėjo, kad čia yra prigužėjusių komunistų. Ir tuojau ant stalo pasirodė jų laiškas, prašąs aukų rusiškam fondui. Buvo nurodyta, kad yra ir kitas laiškas šelpimo klausimu; esąs šaukiamas visų organizacijų mitingas, kad sudaryti Bendrojo Lietuvos Šelpimo Fondo skyrių. Komunistai tuoj ėmė rėkti, kad Bendras Lietuvos Šelpimo Fondas, kuris priklauso prie Amerikos United War Fondo, esąs "fašistų lizdas." Rusiškas fondas esąs geriausis.

Prasidėjo diskusijos ir pagaliau pastatytas klausimas balsavimui: ar dėtis prie Bendro Lietuvos Šelpimo Fondo, ar prie rusų fondo. Už Bendrąjį Lietuvių Fondą paduota 11 balsų, o už rusų fondą—12 balsų.

Žinoma, raudonieji fašistai (komunistai) pinigų dar negavo, bet jie dabar galės valkioti šitos draugijos vardą po savo mitingus.

Tikra gėda Lietuvos Dukterų ir Sunų Draugijai, kad 12 musų tautos išgamu apgavo 300 narių organizaciją.

Sunų Draugijos susirinkimui komunistai taip pat buvo pakišę savo laišką, bet tenai jis nuėjo į gurbą. Sunų Draugija prisidėjo prie Piliečių Kliubo šaukiamos konferencijos, kur bus įkurtas Bendro Lietuvai Šelpti Fondo skyrius.

Buvo padarytas pranešimas apie iždo stovį. Pasirodo, kad draugija turi da apie $10,000 turto, bet augti jau neauga, o eina žemyn: todėl pasiulyta, kad nariai užsidėtų ekstra mokesnius į pomirtinės iždą. Bet šis reikalas paliktas metiniam susirinkimui.

John Andrews.

ANT RENDOS

Išsirendavoja 4 dideli, šivesus kambariai, tik ką visi ištaisyti. Kam reikalingi, kreipkitės pas savininką ant pirmo flioro. (42)

J. KUDREVICIUS,
179 F Street, So. Boston.

Kaip moterys gelbėjo peliukę iš katės nagų

South Bostone, valdžios namų projekte, buvo toks atsitikimas: draugė Audickienė pamatė, kad katė nešasi gyvą peliukę. Vaje, sako, ji gali tą peliukę papiauti! Reikia išgelbėt. Išgirdo apie tai kitos moterys ir visos pritarė, kad gaila mažutytės pelaitukės. Ir bematant šluotų brigada puolė nedorą katę. Bet kai katė tą peliukę paleido, moterų armija išbėgiojo į visas puses. Sakoma, kad dvi net apalpusios iš baimės.

—Dėdė Ilgasis.

Adv. Grigalius darbuojasi už Tobiną

Adv. Jonas Grigalius, So. Bostono Piliečių Draugijos pirmininkas, šiomis dienomis labai užimtas rinkimų kampanija. Jis darbuojasi, kad majoras Tobin butų išrinktas Massachusetts gubernatorium. Kartu su juo veikia ir p. A. Namaksy. Tuo tikslu jiedu aplankė iau Cambridge, Lawrence ir kitu Massachusetts lietuvių piliečių mitingus.

Moterų Komiteto susirinkimas

BALF Moterų Komiteto Lietuvos žmonėm drabužius rinkti susirinkimas bus ateinantį penktadienį, spalių 13 d., Lietuvių salėje, kampas E ir Silver gatvių, 8 v. vakare.

Visos moterys yra širdingai kviečiamos ateiti ir prisidėti prie šio prakilnaus labdarybės darbo.

Komitetas.

Kiežis ir Ragauskas

Pranas Kiežis, kuris ilgokai sirgo, vėl jau pasirodė ant Broadvės. Neatsilieka ir Pranas Ragauskas — nors lazduke pasiremdamas, bet vis dar žengia gatve. Ragauskas yra pentorius ir buvo užsinuodijęs švino dažais.

RADIJO PROGRAMA

Lietuvių Radijo Korporacijos programa ateinantį nedėldienį iš WORL stoties, 950 kilociklių, tarp 9:30 ir 10:30 ryto, bus tokia:

1. Muzika.
2. Dainininkė Akvila Siauriutė iš Dorchesterio.
3. Pasaka apie Magdutę.

Po programos parašykite savo įspudžius ir nusiųskite šiuo adresu: WORL Station, Lithuanian Program, Boston, Mass. **S. Minkus.**

Čia yra extra pasitenkinimo kiekviename stikle

PICKWICK

"ALE that is ALE"

TRADEMARK REGISTERED

BREWED BY HAFFENREFFER & CO., Inc., Boston, Mass., BREWERS SINCE 1870

MEMBER

Gražus Kambarys Vyrui

Norėčiau parendavoti gražų, apšildytą kambarį vienam arba dviem vyram. Netoli busų ir karų. Kreipkitės pas šeimininkę ant pirmo flioro. 614 E. 7-th St., So. Boston, Mass. (41

AR JUMS YRA REIKALINGI MORGIČIŲ PINIGAI?

Ar ketinat pirkti namą dabar?

O gal norėtumėt perfinansuoti namą kur dabar gyvenat?

Jus rasit pinigų į valias savo Mutual Savings Banke.

Jus taipgi patirsit, kad nereikia mokėt aukštų nuošimčių, nes Mutual Savings morgičiai yra taupiausi, kokius galima rasti. Ir, svarbiausia, jie pritaikyti prie jusų reikalų.

Kodėl neužeiti į savo savings banką ir nepasikalbėti apie tai su jo atstovais.

SEE YOUR

Mutual Savings Bank

Back the Attack — buy more Bonds than before

Geriausia Užeiga Vyrams ir Moterims Yra

SOUTH BOSTON CAFE

Vincas Balukonis, Savininkas

Pagamina gerus lietuviškus pietus, užlaiko geriausį alų, vyną ir degtinę, ir visiems draugiškai patarnauja. (11-24)

258 BROADWAY, SOUTH BOSTON, MASS.

SOU-4645

CASPER'S Beauty Salone

yra

Didelis Pasirinkimas

dėl

Permanent Wave

ir

Plaukų Spalvų

Puošniname CASPER'S Grožio Salione yra įrengtas tam tikras Booth plaukams dažyti. Spalvos taip suljejamos, kad tik Tamsta ir Tamstos hairdresserė težinos, kur naturalė plaukų spalva baigias ir kur dažų spalva prasideda....$3.

PERMANENT WAVES $5 iki $25

Casper's Beauty Salon

738 E. Broadway, South Boston

Atdaras Ketvirtadienių Vakarais su ir be Appointmentų

S. BARASEVIČIUS IR SUNUS

MOTERIS PAGELBININKĖ
LIETUVIŲ GRABORIUS IR BALSAMUOTOJAS
Turi Notaro Teises.
254 W. Broadway
SO. BOSTON, MASS.
Tel. SOUth Boston 2590
Sunaus gyvenamoji vieta:
538 Dorchester Ave.
Tel. COLumbia 2537

A. J. NAMAKSY

Real Estate & Insurance
414 W. BROADWAY
SOUTH BOSTON, MASS.
Office Tel. So Boston 0948
Res. 37 ORIOLE STREET
West Roxbury, Mass.
Tel. Parkway 1233-W

DR. D. PILKA

Ofiso Valandos: nuo 2 iki 4 ir nuo 7 iki 8.
506 BROADWAY
SO. BOSTON, MASS.
Telefonas: SOUth Boston 1320

Tel. SOU 2805
DAKTARAS
J. L. Pašakarnis
OPTOMETRISTAS
Ofiso valandos:
Nuo 9 ryto iki 7 vakare.
Seredomis:
Nuo 9 ryto iki 12 diena.
447 BROADWAY,
SO. BOSTON, MASS.

DR. G. L. KILLORY

60 SCOLLAY SQUARE, Room 23
BOSTON. Telef. Fafayette 2371
arba Somerset 2044-J
SPECIALISTAS KRAUJO INKSTŲ IR NERVŲ LIGŲ.
Val. nuo 9 ryt. iki 7 vak. kasdien
Nedėliom, nuo 10 ryto iki 1.

Tel. 28624 Gyv. 31187
Dr. Joseph A. Gaidis
OPTOMETRISTAS

valandos: 9 iki 12
nuo 2 iki 6,
nuo 7 iki 9.
Seredom 9 iki 12
ir susitarus.
AKIŲ DAKTARAS
Ištaiso defektuotas akis ir tinkamu laiku sugrąžinu šviesą. Išeg zaminuoju ir priskiriu akinius.
114 Summer Street,
LAWRENCE, MASS.

Dr. Leo J. Podder

Iš Leningrado.
Specializuoja Vyriškų organų nusilpnėjime. Gyvenimo permainų moterų. Moterų ir Vyrų ligas Kraujo ir Odos Ligas.
Valandos: nuo 10 iki 12 dieną nuo 2 iki 4, nuo 7 iki 8 vakare
180 HUNTINGTON AVE.,
BOSTON, MASS.
Tel. Commonwealth 4579.

Tel. TRObridge 6330
Dr. John Repshis
(REPŠYS)
LIETUVIS GYDYTOJAS
Valandos: 2-4 ir 6-8
Nedėliomis ir Šventadieniais: nuo 10 iki 12 ryto.
278 HARVARD STREET
kamp. Inman st. arti Central skv.
CAMBRIDGE, MASS

LITHUANIAN FURNITURE CO.

APDRAUSTI PERKRAUS TYTOJAI
(Insured Movers)

Perkraustom čia pat ir į tolimas vietas.
Saugi priežiura, kaina prieinama.
326 BROADWAY,
SO. BOSTON, MASS.
Tel. SOUth Boston 4516